

תשורה

משמחת הנישואין של
שלום דובער וחי' מושקא
זילברשטרום

י"ב אדר ה'תשפ"ו

נחלת הר חב"ד, אה"ק תובב"א

פתח דבר

לזכרון טוב, יום כלולת צאצאינו החתן התמים שלום דובער שי' עם ב"ג הכלה מ' חי' מושקא תי', הננו בזה לכבד את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, מקרוב ומרחוק – מיוסד על ההנהגה בעת שמחת הנישואין של כ"ק אדמו"ר – בתשורה המוסגרת בזה.

*

התשורה כוללת:

א) שער המשפחה – מכתבים לשידוכין ונישואין של זקני הכלה הרה"ח ר' נתן ומרת נחמה פעריל שי' וואלף; ב) עלי הגהה – משיחת ש"פ תולדות – כינוס השלוחים העולמי – תנש"א; ג) אגרות קודש; ד) מענות קודש; ה) יומנים – משנת (א) אדר תשכ"ז; (ב) קייץ תשכ"ט; (ג) תשרי תשל"א; (ד) אלול תשל"ב; (ה) תשרי תשל"ו; (ו) טבת תש"נ; (ז) תמוז תנש"א.

*

ויהי רצון, שתיכף ומיד "ישמע . . קול ששון וקול שמחה" האמתי, כאשר "נזכה זעהן זיך מיטן רבי'ן", בהתגלות כ"ק אדמו"ר, תיכף ומיד ממש!

משפחת וואלף

משפחת זילברשטרום

י"ב אדר, ה'תשפ"ו

נחלת הר חב"ד, אה"ק תובב"א

שער המשפחה

מכתבים לשידוכין ונישואין של הרב נתן ומרת נחמה פעריל וואלף

וואלף - לוד

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ח, יא' ניסן חשב"ח
ברוקלין

האברך נתן שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתך אודות יום הולדת שלום.
בודאי נהג במנהג אנ"ש בזמן האחרון
ביום ההולדת. וית"ר טתשי"ח שתהי' שנת הצלחה
ואצלו בלימוד התורה וקיום המצות בהידור.

בברכה לתלמוד תורה ביראת
שמים ולחח"פ כשר ושמה
ולחח"פ כשר ושמה

בברכה לתלמוד תורה ביראת שמים ולשידוך טוב ולחח"פ כשר ושמה חתי"ק

האגודה ירוח"ן
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין נ. י.

ב"ה, י"ד מנ"א חשכ"ח
ברוקלין

מרה נחמה פעריל חחי'

פולטא פוילן

ברכה ושלום

במענה למכ' מיום י"ב מנ"א ע"ד הצעה

שירוכין עם האברך חו"ח אי"א נו"נ כו' מז"ה
נחנ שי'

נכונה ההצעה וחהא בשטומו"צ.

בברכה

אגודת ישראל
בני ברק
פ.ד. 100
תל אביב

וואלקר

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ר"ח סיון חשכ"ט
ברוקלין

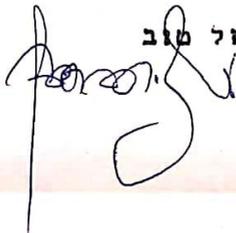
האברך הו"ח אי"א נו"נ זכו'
מוה' נתן שי'
וב"ג חי

שלום וברכה!

במענה על ההודעה מקביעות זמן החונתם
ליום יא' סיון הבע"ל,

הנני בזה להביע ברכתי ברכה מזל טוב
מזל טוב ושתי' בשעה טובה ומוצלחת זיבנו
בית בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה
והמצוה כפי שהם מוצאים במאור שבחורה זוהי
תורה התמידות.

בברכה מזל טוב
מזל טוב

שער הגהות

הגהות שיחת ש"פ תולדות – כינוס השלוחים העולמי – תנש"א

בס"ד. משיחת ש"פ תולדות, מבה"ת וער"ת כסלו ה'תנש"א.

- בקשר עם כינוס השלוחים העולמי -

א. דער כינוס השלוחים העולמי, פון די שלוחים שי' פון כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, בכל מרחבי תבל - הויבט זיך אן דעם שבת פ' תולדות, און ווערט פארגעזעצט אין די קומענדיקע טעג פון פ' ויצא (וועלכע מ'הויבט אן ליינענן בתפלת מנחה פון דעם שבת).

מ'האט שוין גערעדט אין די פריערדיקע יארן¹ די שייכות פון דעם כינוס השלוחים מיט די פרשיות בתורה (וועלכע מ'לייענט - בהשגחה פרטית, און מיט וועלכע מ'דארף "לעבן"² - אין דער צייט): דעם ערשטן מאל וואו עס רעדט זיך אין תורה וועגן שליחות³ איז אין סיום פון פ' תולדות⁴ (דער שיעור חומש פון דעם שבת) - "וישלח יצחק את יעקב וילך גו'". און דערנאך אין אנהויבס פ' ויצא⁵ רעדט זיך וועגן קיום השליחות בפועל - "ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה".

וויבאלד אז די שליחות ווערט דערציילט אין תורה (ובפרט - אז זי איז די ערשטע שליחות בתורה), תורה מלשון הוראה⁶, א הוראה נצחית⁷ צו אידן בכל הזמנים ובכל המקומות, ובפרט אז דאס איז א שליחות פון די אבות - הליכת יעקב אבינו בשליחות יצחק אבינו, וואס "מעשה אבות סימן לבנים"⁸ - איז פארשטאנדיק, אז פון שליחות יעקב בפרשיות אלו קען מען ארויסנעמען הוראות אין דער עבודה פון אידן בכלל, ובמיוחד - בקשר מיט דעם ענין שהזמן גרמא - דער כינוס השלוחים העולמי און די עבודה פון די שלוחים פון יצחק שבדורנו ("וישלח יצחק") - כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו.

דערצו דארף אויך זיין א שייכות ולימוד פון דעם וואס דער כינוס השלוחים, און קריאת פרשיות אלו בתורה, איז בסמיכות צו (ראש) חודש כסלו, ובשנה זו - בשבת מברכים וערב ראש חודש כסלו, וועלכער האט א שייכות מיוחדת מיט דער עבודת השליחות שבדורנו, ובפרט פון די שלוחים - הפצת התורה והיהדות, ובמיוחד - הפצת המעניות חרצה, וואס עיקר ענינה האט זיך אנגעהויבן בחודש כסלו - ביי"ט כסלו⁹, חג הגאולה פון דעם אלטן רביין (דער ראש השנה פון חסידות¹⁰), און דערנאך (בשנים שלאחרי זה) - יו"ד כסלו, חג הגאולה פון דעם מיטעלן רביין (אין ט' כסלו - יום הולדת ויום הילולא שלו), און דאס האט אויך א שייכות מיט די ימי התנוכה (בסיום חודש כסלו) - וואס עיקרו איז דער נס השמן¹¹, דער ענין פון "ער מצוה ותורה אור"¹², כולל ובמיוחד - פנימיות התורה (שמן שבתורה¹³).

ב. אין דעם סיפור בתורה וועגן שליחות יעקב - זיינען פאראן כמה דיוקים:

(א) בסוף פרשתנו (פ' תולדות) שטייט שוין אז "וישמע יעקב אל אביו ואל אמו וילך פדנה ארם"¹⁴ - איז פארוואס שטייט נאכאמאל¹⁵ (בתחלת פ' ויצא) "ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה"¹⁶.

(ב) פארוואס איז דער פסוק מדייק זאגן דעם שם המקום פון וואנעט איז געווען יציאת יעקב - "ויצא יעקב מבאר שבע".

(ג) דער דיוק הלשון "חרנה" און ניט "לחרן". דאע"פ וואס רש"י שרייבט בכ"מ¹⁷, אז "תיבה שצריכה

למ"ד בתחלתה הטיל לה הכותב ה"א בסופה", איז אבער וויסנדיק דער הכלית הדיוק פון יעדן ווארט אין תורה, דארף מען פארשטיין פארוואס עס שטייט דא בפני אין פסוק "חרנה" און ניט "לתרן"¹⁸. ג. וועט מען עס פארשטיין בהקדים א שאלה כללית אין דעם ענין:

יציאת יעקב פון באר שבע צו גיין אין חרן איז א ירידה גדולה ביותר: אוועקגיין פון ארץ ישראל, ארץ מגורי אביו¹⁹, קיין חרן, "חרון"²⁰ אף של מקום (בעולם^{20*}), צו לבן הארמי, מיטדיאלעענינים בלתי רצויים פארבונדן דערמיט (ווי דערציילט אין המשך הפרשה).

האט יעקב געדארפט מאכן א געוואלד, אז ער וויל ניט אוועקגיין פון ארץ מגורי אביו און גיין אין חרן, "חרון אף של מקום", און זייענדיק א צדיק - וואס צדיק גוזר והקב"ה מקיים²¹ - וואלט ער דאס זכער אויסגעפירט!

ואע"פ אז יצחק אביו האט אים דארט געשיקט "וקח לך משם אשה"²² (און אויך רבקה אמו האט אים דארט געשיקט - "ברח לך אל לבן אחי חרנה"²³) - איז אבער הרבה דרכים למקום, האט יעקב לכאורה געקענט אויספירן אז ער זאל אנהי דעם ניט דארפן גיין קיין חרן²⁴, נאר מא'אל צו אים ברענגען אן אשה²⁵ (ע"ד ווי ס'איז געווען בנוגע צו יצחק, אז אברהם האט געשיקט אליעזר צו ברענגען אן אשה פאר יצחק²⁶). נוסף לזה וואס אויך בנוגע צו יצחק קען מען פרעגן: פארוואס האט ער אים געהייסן גיין צו חרן - א ירידה גדולה ביותר - און ניט אז ער זאל בלייבן במקומו (אדער במקום שני) בארץ ישראל און מיוועט אים דארט ברענגען אן אשה פון פדן ארם.

איז דער ביאור אין דעם²⁷:

די שליחות פון יעקב ("וישלח יצחק את יעקב") צו גיין אין חרן דריקט אויס די כללות/דיקע שליחות און סדר אין עבודת האדם - אז א מענטש זאל ניט בלייבן בארץ מגורי אביו, וואו ער איז אויפגעהאדע-וועט געווארן, אפילו אויב דאס איז א מקום פון קדושה, נאר ער האט לי שליחות ער זאל פון דארט אוועקגיין ("יעזוב איש את אביו ואת אמו"²⁸), און ארויסגיין אין וועלט, וואו עס איז א מצב פון "חרון אף של מקום", "לקחת לו משם אשה", און דארטן אויפשטעלן א בית בישראל, און אויפטאן דעם ביור העולם, ("פרו ורבו וּמלאו את הארץ וכבשוה"²⁹, ובלשון הידוע³⁰ - מאכן א דירה לו יתברך

בתחתונים.

ובכללות יותר: ס'איז מבואר אין מפרשים³¹, אז "ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה" גייט אויף דער שליחות כללית פון יעדער איד³², אלס שלוחו של הקב"ה - די שליחות פון ירידת הנשמה בגוף, מאיגרא³³ רמה ("באר שבע") לבירא עמיקתא ("חרנה") - אין עוה"ז התחתון שאין תחתון למטה ממנו, בכדי מאכן פאר דעם אויבערשטן א דירה בתחתונים.

ד. עפ"ז וועט מען פארשטיין פארוואס דער פסוק איז מפרט דעם מקום שמשם יצא - "מבאר שבע", און דעם מקום שלשם הלך - "חרנה":

ס"ב

. . דארף מען פארשטיין פארוואס עס שטייט דא **בפועל** אין פסוק "חרנה" און ניט "לחרן".

ס"ג

. . האט יעקב **לכאורה** געדארפט מאכן א געוואלד, אז ער וויל ניט אוועקגיין פון ארץ מגורי אביו און גיין אין חרן, "חרון אף של מקום", און זייענדיק א צדיק - וואס צדיק גוזר והקב"ה מקיים - וואלט ער דאס **אויסגעפירט!** . .

. . האט יעקב לכאורה געקענט אויספירן אז ער זאל **אויף דעם** ניט דארפן גיין קיין חרן, נאר מיזאל צו אים ברענגען אן אשה . .

. . אפילו אויב דאס איז א מקום פון קדושה, נאר ער האט **די א** שליחות ער זאל פון דארט אוועקגיין (**ע"ד** "יעזוב איש את אביו ואת אמו"), און ארויסגיין אין וועלט . .

. . און אויפטאן דעם בירור העולם, "פרו ורבו ו)**מלאן** את הארץ וכבשוה" . .

. . אז "ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה" איז **מרמז** און גייט אויף דער שליחות כללית פון יעדער איד . .

. . אין עוה"ז התחתון שאין תחתון למטה ממנו, בכדי מאכן פאר דעם אויבערשטן א דירה **דארט** בתחתונים.

ס"ד

עפ"ז וועט מען פארשטיין פארוואס דער פסוק איז **מפרט** דעם מקום שמשם יצא - "מבאר שבע", און דעם מקום שלשם הלך - "חרנה" . .

אין דעם ענין השליחות בכלל דארף זיין צוויי ענינים: (א) לכל לראש - די ידיעה והכרה פון דעם שליח אז ער איז שלוחו פון דעם משלה, און ער איז בטל אליו (עכ"פ במעשה שליחות זו), און ער גייט מקיים זיין שליחותו בכח זה וואס דער משלה האט אים ממנה געווען אלס זיין שליח, ושלוחו של אדם כמותו³⁴. (ב) ולאידך גיסא: דער שליח דארף זיין א בר דעת³⁵ כפני עצמו, א באזונדער מציאות פון דעם משלה (און זייענדיק א באזונדער מציאות איז ער איז זיך מבטל - ברצונו - צו דעם משלה), וואס דוקא דעמולט קען ער מקיים זיין שליחותו³⁶.

ועד"ז איז פארשטאנדיק בנוגע צו דעם ערשטן שליחות פון א אידן - ירידת הנשמה בגוף - אז אין דעם זיינען פאראן די צוויי קצוות - מן הקצה אל הקצה, ירידת הנשמה מאיגרא רמה לבירא עמיקתא: די נשמה איז יורד פון אן איגרא, און אין איגרא גופא - איגרא רמה, און זי איז יורד ניט למקום מישור, נאר לבירא, און אין בירא גופא - בירא עמיקתא, ובוה גופא - "בור ריק אין בו מים"³⁷, און נאכמער - "נחשים ועקרבים יש בו"³⁷.

לכל לראש דארף מען וויסן דעם ארט פון וואנעט מ'קומט - דער מקור ושרש הנשמה וואס נעמט זיך מלמעלה מעלה - "מבאר שבע" (איגרא רמה), בחי' בינה³⁹, דער מקור (באר) פון די שבע מדות, די שבע קני המנורה (אין וועלכע עס טיילן זיך אלע נשמות ישראל⁴⁰), ולמעלה מזה יש לומר - אז "באר שבע" גייט אויף דעת שרש המדות - שרש הנשמה - ווי זיי זיינען למעלה ממוחין א;

לאידך גיסא - באשטייט די שליחות אין דעם, אז די נשמה איז יורד למטה מטה, ביז אין א ירידה שלא בערך - "וילך חרנה" (וואס אמיתית ענין ההליכה איז - שלא בערך), אין עלמא הפרודא, ביז אין עוה"ז התחתון שאין תחתון למטה ממנו בענין הסתר אורו ית'⁴¹, בירא עמיקתא, א בור ריק שאין בו מים (אבער ס'איז נאך ניטא קיין ענין הפכי), ביז נאכמער - "חרון אף של מקום" - עוה"ז מלא קליפות וסט"א שהן נגד ה' ממש⁴¹ (נחשים ועקרבים יש בו), וועלכע איז שלא בערך צו "באר שבע" - שלא בערך סיי מצד דעם שליח, אז זייענדיק א נשמה בגוף איז ער בגלוי א צווייטער⁴, א באזונדער מציאות פון דעם משלה (כביכול), און סיי מצד דעם מקום השליחות, אז דארט הערט זיך ניט אן די השפעה פון דעם (מקום ה)משלה⁴² - ווארום דוקא דעמולט קען מען אויספירן די שליחות בשלימותה, צו מאכן א דירה בתחתונים, אין די תחתונים ווי זיי שטייען במדריגתם אלס תחתונים⁴³.

יש לומר, אז נוסף צו דעם עילוי אז דורך דעם ווערט א דירה בתחתונים (מילוי הכוונה פון נתאוהו הקב"ה), קומט דורך דעם אויך ארויס דעם עילוי אין דעם גילוי התוקף פון כח המשלה: וויבאלד דער שליח געפינט זיך אין "חרנה", אין א מקום ומצב וואו עס הערט זיך מצ"ע כלל ניט אן (ביז באופן-שלא בערך) דער השפעה פון דעם משלה (מקום המשלה), דארף דער שליח (מערער) אנקומען צו דעם תוקף וכח המשלה (אז שלוחו של אדם העליון כמותו) בכדי צו בייקומען דעם העלם והסתה; און דעריבער איז מוכן, אז דעמולט שטיט דער תוקף וכח המשלה בשלימות הגילוי - אז אפילו אין "חרנה" פירט זיך דורך (ע"י

.. ועד"ז איז פארשטאנדיק בנוגע צו דעפער ערשטפער שליחות פון א אידן - ירידת הנשמה בגוף - ..

.. אז "באר שבע" גייט אויף דערם שרש המדות - שרש הנשמה - ווי זיי זיינען למעלה ממוחין 49; ..

.. ביז אין א ירידה שלא בערך - "וילך חרנה" (וואס אמיתית ענין ההליכה איז - **ווען עס איז** שלא בערך), אין עלמא דפרודא ..

.. א בור ריק שאין בו מים (אבער ס'איז גאָד ניטא קיין ענין הפכי) ..

.. שלא בערך סיי מצד דעם שליח, אז זייענדיק א נשמה בגוף איז ער בגלוי "א צווייטער", א באזונדער מציאות פון דעם משלח (כביכול) ..

.. וויבאלד דער שליח געפינט זיך אין "חרנה", אין א מקום ומצב וואו עס/תיקון הסדר להלן באמצעות המספרים 1, 2, 3: [מצ"ע הערט זיך כלל ניט אן (ביז באופן - שלא בערך) דער די השפעה פון דעם משלח (ודמקום המשלח), דארף דער שליח [תיקון הסדר: אַנקומען מערער צו דעם תוקף וכח המשלח (ביז) אז שלוחו של אדם העליון כמותו] בכדי צו בייקומען דעם העלם והסתר; ..

.. דעם די רצון המשלח ..

.. איז זיך מבטל צום משלח און הערט אפ דאס און פילט אז ער קומט "מבאר שבע", מאיגרא רמה.

ס"ה

.. אז זיין יציאה פון באר שבע איז אין דעם ריכטונג "לחרן"; משא"כ "וילך חרנה" איז מער מדגיש ווי "חרן" (מקום השליחות) איז א באזונדער מקום און ניט אאזי כ"כ א המשך ("ל-") צו דער יציאה פון באר שבע ..

.. נפסק - "אז עשיתיו" - פון די עולמות העליונים ..

.. און ווי עס האט זיך דערפאר אויסגעוויזן בפועל, אז הליכת יעקב אין "חרנה" בגלות לבן, איז געווען פארבונדן מיט א ירידה גדולה ביותר ..

.. האבנדיק/סימן להבדיל:] צו טאן מיט לבן הארמי ..

.. ועד כדי כך איז געווען די ירידה - אז דאס האט זיך געצויגן פאר עשרים שנה, עשרים בגימטריא כתר, ד.ה. א ירידה בדרגת כתר ..

.. און דורך דעם ממשיך ומגלה זיין דעם רצון המשלח אויך אין "חרנה".

דאס הייסט, אז דורך ירידת יעקב "חרנה", איז צוגעקומען אן עילוי אפילו לגבי זיין (יעקב'ס) מצב זייענדיק בארץ מגורי אביו בצאד שבע - ער איז נתעלה געווארן ..

ס"ו

עפ"ז איז אויך פארשטאנדיק דעם טעם פארוואס עס שטייט ..

תולדות הערט זיך אן ווי הליכת יעקב ("וילך פדנה ארם") איז א המשך ותוצאה גלוי' פון "וישמע יעקב אל אבינו ואל אמנו", שליחות אבינו ואמו. ד.ה. אז אין דעם איז נאך ניכר די השפעה פון דעם ציווי המשלח, און במילא איז נאך ניט אזוי בהדרגה די ירידה למטה מטה בבירא עמיקתא; משא"כ בריש פי' ויצא קומט צו דער חידוש אז "ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה" - די יציאה לגמרי מבאר שבע, וילך חרנה - א הליכה (וירידה) שלא בערך⁵⁷ "חרנה", אין "חרון אף של מקום"⁵⁵, ווי דאס איז אפגעזונדערט פון ציווי המשלח ("וישלח יצחק", און אפילו פון "וישמע יעקב גוי").

ויש לומר דעם טעם אויף ביידע פסוקים - ווייל דער סדר העבודה איז מן הקל אל הכבד: פריער קומט דער ציווי השליחות - "וישלח יצחק צ"ו"⁴, דערנאך קבלת השליחות - "וישמע יעקב א"י", און התחלת קיומה - "וילך א"י" (אבער נאך אלץ א המשך צו דעם ציווי וקבלת השליחות), ביז - די יציאה וירידה בפועל - "ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה" [און אויך לאחרי זה זיינען דא כמה דרגות: הבטחת הקב"ה ליעקב ער זאל מצליח זיין, תפלת יעקב, ביז - ביאתו לחרן בפועל, און זיין עבודה דארטן].

ז. ויש לומר דעם טעם פארוואס דוקא בא יעקב איז געווען די שליחות צו גיין און טאן עבודתו אין חרן, און אויך - די עלי' וואס איז ביי אים ארויסגעקומען דורך דעם - ווייל בא יעקב ("בחור שבאבות"⁵⁶) איז געווען שלימות העבודה, כידוע⁵⁷ אז יעקב איז מרת האמת (תפארת) - בריח התיכון המברית מן הקצה אל הקצה, אז ווי אלקות שטייט למעלה מעלה בבחי' "באר שבע" איז יעקב אר³ ממשיך למטה מטה אין "חרנה"⁵⁸.

ובכללות איז אין דעם באשטאנען די עבודה פון יעקב במשך כל ימי חייו (אויך פאר און נאך זיין עבודה אין חרן), אנהויבנדיק פון ווען ער איז געבארן געווארן - כמרמוז בשמו "יעקב", על שם "וידו"⁵⁹ אוחות בעקב עשו"⁶⁰ - כידוע אז שם האדם גיט ארויס דער תוכן ומהות העבודה שלו: ובהקדים השאלה: ווי קומט עס אז לידת יעקב אבינו זאל זיין פארבונדן דערמיט וואס "וידו אוחות בעקב עשו". און נאכמער, אז "אבינו"⁶⁰ קרא לו יעקב על שם אחיות העקב", און דאס איז שמו אשר יקראו לו בלשון הקודש, דער שם וואס גיט ארויס תוכן עבודתו?!

איז דער ביאור אין דעם: עבודת יעקב איז באשטאנען אין דעם אז ער זאל מברר זיין און ממשיך זיין אלקות אויך אין די נידעריקסטע דרגות (באופן פון מברית מן הקצה אל הקצה). דעריבער איז לידתו פאר-בונדן בגלוי דערמיט וואס "וידו אוחות בעקב עשו", ועל שם זה ווערט ער אנגערופן "יעקב", יו"ד (אותיות "וידו"⁶¹) עקב⁶², די המשכה פון יו"ד (שרש הנשמה בחכמה דאצילות) אין בחי' עקביים⁶³, אין "עקב עשו".

אבער בכדי אז די עבודה זאל זיין בשלימות, דארף פריער זיין די ירידה למטה - אז בגלוי זאל עשו זיין דער בכור, און "ואחרי כן יצא אחיו וידו אוחות בעקב עשו", און דערנאך זאל יעקב דארפן טאן זיין עבודה למטה בעוה"ז, ביז אז ער זאל דארפן זיין אנטאן בלבושי המתברר, בלבושי עשו, ביז אז "בא

. . אז איז דעם איז נאך ניכר די השפעה פון דעם ציווי המשלח . .

. . וילך חרנה - א הליכה (וירידה) שלא בערך אין "חרנה", אין "חרון אף של מקום" . .

. . דער ציווי השליחות - "וישלח יצחק גי", דערנאך קבלת השליחות - "וישמע יעקב גי", און התחלת קיומה - "וילך גי" . .

ס"ז

. . אז ווי אלקות שטייט למעלה מעלה בבחי' "באר שבע" איז יעקב אגד דאס ממשיך למטה מטה אין "חרנה" . .

. . זיין עבודה למטה בעוה"ז, ביז אז ער זאל דארפן זיין אנגעטאן בלבושי המתברר . .

אח"כ במרמה ויקח ברכתך" 64 - א ירידה הכי גדולה בא יעקב עצמו, וואס מדתו איז מדת האמת⁶⁵, און דערנאך האט ער יורד געווען למטה יותר, "ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה", בבית לבן הארמי (און אויך דארטן זאגט יעקב⁶⁶ "אם לרמאות הוא בא גם אני אחיו ברמאות", א ירידה בגלוי לגבי מדת האמת של יעקב):

אבער די כוונה אין די אלע ירידות, איז בכדי אויפטאן דעם ביורד אויך למטה מטה, און דורך דעם זאל ארויסקומען א גילוי הכי נעלה, ביז דער גילוי פון שרשו של עשו - די אורות מרובים דתהו, וועלכע זיינען "גדולים מאד ולא יכלו להתלבש בתוך הכלים כו", אבל מצד שרש שרשו במקופים דתהו הרי האורות דתהו הם למעלה מהאורות דתיקון" 66 - שרשו של יעקב, און דורך עבודת יעקב איז ער ממשיך די אורות מרובים דתהו אין די כלים מרובים דתיקון⁶⁶,

אבער בזה גופא - איז דער ביורד באופן של סדר מסודר (פון עולם התיקון של יעקב), אנהויבנדיק פון דעם ביורד פון "יורדו אוחות בעקב עשו"⁶⁷, ער איז אוחז נאר אין "עקב עשו" (אין די דרגא הכי תחתונה פון די אורות דתהו), און דערנאך איז ער עולה מדרגא לדרגא בעבודתו כולל אויך - אין דער עבודה פון ביורד עשו, "מכרה כיום את בכורתך ליי" 68, און דערנאך - קבלת פירות יצחק לעשו, דורך דעם וואס ער האט זיך אנגעטאן ב"בגדי עשו בנה הגדול התמודות"⁶⁹, וואס דורך דעם איז נתגלה געווארן אז שמו יעקב איז על שם "ייעקבני זה פעמים את בכורתי לקח ותנה עתה לקח ברכתי"⁷⁰,

אבער דערנאך האט יעקב געדארפט אנטלויפן פון עשו, ווייל עשו איז נאך ניט געווען מוכן לביורד, און יעקב האט יורד געווען אין חרן, צו אויפטאן די ביורדים פון צאן לבן, ביז אז דערנאך - לאחר די עשרים שנה אין חרן - איז ער געגאנגען אויך מברר זיין עשו, וישעיהו⁷¹ יעקב מלאכים לפנול אל עשו אחיו ארצה שעיר גו', ויצו אותם לאמר כה תאמרן לאדוני לעשו גו' עם לבן גרתי ואחר עד עתה"⁷², ביז אז לדעת יעקב איז עשו שוין דעמולט געווען מוכן לביורד, און למעלה מזה - ער איז שוין געווען לאחר הברור, דערפאר האט ער דערנאך געזאגט "עד אשר אבוא אל אדוני שעירה", בכדי מקבל זיין די אורות מרובים (אדוני) דתהו, פון בחי' שעירה, בחי' שערות הזקן פון די י"ג תיקוני דיקנא, "לבושי' כתלג חיזור" 73 (בחי' כתר)⁷⁴, וועלכע זיינען א המשכה הכי נעלית שלמעלה ממוחין (וואס קענען א' צעטר ניט נמשך ווערן סידן דורך דער צמצום פון שערות, מותרי מוחין), און דאס זאל נמשך ווערן אין די כלים גדולים פון תיקון (דרגת יעקב), ביז אז עס זאל אויך מהפך זיין די ענינים בלתי רצויים וואס זיינען ארויס דורך דער ניקת החיצונים פון שערות - אז דער "נגע גו' בזקן"⁷⁵ (וואס אין למטה מנגע)⁷⁶ ווערט נהפך צו ענג, וואס אין למעלה מענג⁷⁶ (למעלה פון מוחין, און אויך למעלה פון רצון וחפץ, בחי' כתר)⁷⁷.

ח. דערפון איז פארשטאנדיק דער לימוד וואס יעדער איך קען ארויסנעמען פון שליוחות יעקב אין חרן, אז דער אויבערשטער האט אראפגעשיקט זיין נשמה פון "באר שבע" דא למטה אין "חרנה", צו מאכן א דירה

.. אחיד במרמה ויקח ברכתך" ..

.. (און אויך דארטן זאגט יעקב "אם לרמאות הוא בא גם אני אחיו ברמאות",
א ירידה בגלוי לגבי מדת האמת **מדתו** של יעקב); ..

.. פון בירור עשו, "מכרה כיום את בכורתך ליי", און דערנאך - קבלת **יעקב של**
ברכות יצחק לעשו ..

.. איז ער געגאנגען אויך מברר זיין עשו, **ביז במקום עשיו** "וישלח יעקב מלאכים
לפניו אל עשו אחיו ארצה שעיר גו' ..

.. דערפאר האט ער דערנאך געזאגט "עד אשר אבוא אל אדוני שעירה", בכדי
מקבל זיין (**מ"אדוני"**) די אורות מרובים (אדוני) דתהו ..

.. וועלכע זיינען א המשכה הכי נעלית שלמעלה ממוחין (וואס קענען איצטער
ניט נמשך ווערן סיידן דורך דער צמצום פון שערות, מותרי מוחין) ..

.. אז דער "נגע גו' בזקן" (וואס אין למטה **אין למטה** מנגע) ווערט נהפך צו ענג,
וואס אין למעלה מענג ..

ס"ח

דערפון איז פארשטאנדיק דער לימוד וואס יעדער איד נתחילה נכתב "קען
ארויסנעמען", ותיקן: קען נעמען ארויס פון שליחות יעקב אין חרן, אז דער
אויבערשטער האט אראפגעשיקט זיין (**דעם אידי'ס**) נשמה פון "באר שבע" דא
למטה אין "חרנה", צו מאכן א דירה ..

לו יחברך בתחתונים.

אין הגם אז דאס איז א ירידה הכי גדולה, ביו שלא בערך, דארף ער דערפון ניט נתפעל ווערן, ווארום ער איז שלותו של הקב"ה, ושלותו של אדם העליון⁷⁸ כמותו³⁴, ביו"כמותו דהמשלחממש"79 (כביכול).
ואדרבה: וויבאלד אז ער געפינט זיך אין "חרנה", וואס דארט זעט מען ניט בגלוי די השפעה פון דעם משלח, דארף ער נאכמער אנקומען, ובמילא באקומט ער, דעם תוקף וכח המשלח. און דוקא דורך דער ירידה גדולה - ווערט אויפגעטאן אן עלי' הכי גדולה, העכער פון דעם ארט ("באר שבע") פון וואנעט זיין נשמה האט יורד געווען.

און דער לימוד שטייט נאכמער בהדגשה בשעת אידן געפינען זיך אין גלות⁸⁰, וואס אין דער שליחות פון ירידת הנשמה בגוף עצמה - איז דאס נאך א נידעריקערע ירידה, "אוי להם לבנים שגלו מעל שולחן אביהם"⁸¹, לא מיבעי אין דעם זמן פון (הקדמות וגזירת המלכות בחושך הגלות, נאר אפילו אין א זמן (ווי איצטער) ווען אידן געפינען זיך אין א מלכות של חסד, און זיינען עובד עבודתם במנוחת הנפש ומנוחת הגוף - קומט עס אבער ניט צו דעם מצב אמיתי וואו אידן באלאנגען. סמוך על שולחן אביהם, באופן אז "יהיו עיניך רואות מורדך"⁸²,

ובמילא דארף מען דעמולט נאכמער אנקומען צו דעם תוקף וכח המשלח, וע"פ הכלל אז ירידה צורך עלי', און וואס נידעריקער די ירידה, אלץ העכער די עלי' הבאה עי"ז - איז פארשטאנדיק אז די ירידה אין גלות, ברענגט צו נאך א העכערער עלי' וגילוי פון כח המשלח בא דעם שליח, און אויך - א גרעסערער גילוי אין אלע ענינים, בדוגמא ווי ס'איז געווען בא גלות מצרים, אז דאס האט דערנאך געבראכט צו דעם "ואחרי כן יצאו ברכוש גדול"⁸³, ועאכו"כ בגלות זה האחרון, וועלכער ציט זיך שוין העכער ניינצן הונדערט יאר, מיט דער איינציקער הסברה - אז דאס איז בכדי ברענגען א "רכוש גדול" שלא בערך כלל בגאולה האמיתית והשלימה⁸⁴. - ולהעיר, אז אעטער, לאחריו אונזפיל יאר אין גלות, איז דאס שוין אויך קיין הסברה ניט, ווארום מ'האט שוין דעם "רכוש גדול" *און דערנאך*

ט. ועפ"ז יש לומר דעם טעם פארוואס דוקא בדורות האחרונים אין גלות, איז צוגעקומען דער חידוש בענין השליחות דורך רבותינו נשיאנו בכלל, ובמיוחד - דורך כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו⁸⁵ - אז "ישלח יצחק" שלוחים, ער האט אריינגעגעבן א כח חדש אין כללות ענין השליחות פון יעדער אידן (אלס שלוחו של הקב"ה), דורך דעם וואס ער האט אנגעזאגט און געגעבן כח אז די שליחות פון יעדער איד בדורנו זה איז צו פארשפרייטן תורה ויהדות און הפצת המעינות חוצה. און האט געזאגט אז דערצו דארף מען אוועקגיין ממקומו ומצבו - "ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה"⁸⁶, צו דערגרייכן אידן בכל מקום שהם. ביו אז דאס האט זיך אויסגעדיקט בפועל - דורך דעם וואס צווישן אידן גופא זיינען דא די וועלכע האבן זוכה געווען און זיי זיינען אויסגעקליבן געווארן צו זיין שלוחים - וועלכע זיינען אינגאנצן איבערגעגעבן צו דער עבודה פון הפצת התורה והיהדות און הפצת המעינות חוצה,

. . קומט עס אבער ניט צו דעם מצב אמיתי וואו אידן באלאנגען, סמוך על שולחן אביהם, **ביז** באופן אז "והיו עיניך רואות **את** מורידך" . .

. . בדוגמא ווי ס'איז געווען בא גלות מצרים, אז דאס האט דערנאך געבראכט צו דעם "ואחרי כן יצאו ברכוש גדול" . .

. . אז דאס איז בכדי ברענגען א "רכוש גדול" שלא בערך כלל - בגאולה האמיתית והשלימה. - ולהעיר, אז איצטער, לאחרי אזויפיל יאר אין גלות, איז דאס שוין אויך קיין הסברה ניט, ווארום מ'האט שוין **פון ליינג אן געקאנט האבן** דעם "רכוש גדול" **העתידי!**

ס"ט

. . און האט געזאגט אז דערצו דארף מען אוועקגיין ממקומו ומצבו - "ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה", **און** צו דערגרייכן אידן בכל מקום שהם . .

- 0 -

ווי מ'זעט איצטער דעם מצב בפועל, אז בכל קצוי תבל ווינען פאראן שלוחים פון נשיא דורנו - וביניהם די שלוחים וועלכע האבן זיך איצטער צוזאמענגעקליבן אין דעם כינוס השלוחים העולמי - וועלכע זיינען זיך עוסק אין דער עבודה הנ"ל, באופן פון שליח עושה שליח וכו' - באופן שהולך ומתפשט, הולך ומוסיף ואור.

וע"פ הנ"ל יש לומר דעם טעם לזה, ווייל וואס ווייטער און טיפער דער חושך הגלות - אלץ מער דארף מען אנקומען צו דער עבודת השליחות אין "חרנה", צו ווערן אידן בכל מקום שהם און זיי מעורר זיין אז זיי זאלן נאכמער צוגעבן אין אלע ענינים פון אידישקייט.

און הגם אז דאס איז פארבונדן מיט א ירידה לכאורה - די ירידה פון חושך הגלות בכלל, און די ירידה פון די שלוחים צו אוועקייגן פון "באר שבע" (ארץ מגורי אביו) "וילך חרנה" - איז דאס גופא באווייזט אבער, אז וואס "ווייטער" - בכמות ובאיכות - מ'געפינט זיך פון משלח ומקום המשלח - אלץ מער דארף מען אנקומען, און אלץ מער באקומט מען, דעם כח ותוקף המשלח, און די אלע עילויים וואס קומען צו דורך דער ירידה, כנ"ל.

י. עפ"ז וועט מען אויך פארשטיין די שייכות פון דעם כינוס השלוחים העולמי (און די פרשיות בתורה וואס מ'לייענט בסמיכות לזה) מיט חודש כסלו:

דער עיקר ענין פון "יפוצו מעינותיך חוצה" וואס האט זיך אנגעהויבן ב"ט כסלו, חג הגאולה פון דעם אלטן רבי'ן⁸⁶, איז געקומען דורך דעם וואס פריער איז געווען א קטרוג אויף דעם גילוי החסידות באופן של חב"ד פון דעם אלטן רבי'ן, וואס דאס געבראכט צו דעם מאסר; אבער די כוונה אין דער ירידה איז געווען - אז דורך דעם זאל ארויסקומען א הוספה והתקבה, ביזו שלא בערך, אין הפצת המעניות חוצה, ווי ס'איז געווארן נאך דער גאולה ב"ט כסלו⁸⁶.

[וברוגמא לזה - אויך בנט חנוכה, נס השמן, בסוף חודש כסלו - לאחרי שגברה מלכות יון הרשעה, און לא מצאו אלא פך של שמן⁸⁷, וואס דאס ווייזט אויף דער גילוי פון פנימיות התורה, שמן שבתורה - דוקא דורך דער ירידה בגלות].

וכידוע אגך דער משל פון דעם אלטן רבי'ן⁸⁸ - אלס ענטפער אויף דער שאלה וקטרוג אויף דעם גילוי החסידות בהרחבה - פון א בן מלך וועלכער איז געווארן ניט געוונט, און דער מלך הייסט דעם רופא - לאחרי וואס אלע אנדערע תרופות העלפן ניט - ער זאל צומאלן דעם אבן הכי יקרה בכתר המלך און דאס צומישן מיט וואסער, און אריינגיסן דעם קינד אין מויל, טאמער... א טראפן וועט אריינגיין און אים ראטעווען...

און אזוי - דור אחר דור נאך דעם אלטן רבי'ן, אז ס'איז צוגעקומען אין חושך הגלות - איז אלץ מער צוגעקומען אין דער גילוי פון פנימיות התורה דורך רבותינו נשיאינו, ביז צו דער חידוש וואס איז צוגעקומען אין הפצת המעניות חוצה - אלס תוצאה פון דעם מאסר וגאולה פון י"ב-ו"ג תמוז -לאחרי

. . וביניהם די שלוחים וועלכע האבן זיך איצטער צוזאמענגעקליבן אין דעם
כינוס השלוחים העולמי - וועלכע זיינען זיך עוסק אין דער עבודה הנ"ל, **כולל**
אויך דבאופן פון שליח עושה שליח וכו' . .

. . אז וואס "ווייטער" - בכמות ובאיכות - מיגעפינט זיך פון **דעם** משלח ומקום
המשלח - אלץ מער דארף מען אנקומען, און אלץ מער באקומט מען, דעם כח
ותוקף המשלח . .

ס"י

. . איז געקומען דורך דעם וואס פריער איז געווען א קטרוג אויף **דעם** גילוי
החסידות . .

. . [ובדוגמא לזה - **ולפני זה** אויך בנס חנוכה, נס השמן, בסוף חודש כסלו -
לאחרי שגברה מלכות יון הרשעה, און לא מצאו אלא פך אחד של שמן, וואס
דאס ווייזט אויף **דעם** גילוי פון פנימיות התורה, שמן שבתורה - דוקא דורך
דער ירידה בגלות].

וכידוע **אנך** דער משל פון דעם אלטן רביין . .

. . אלס א תוצאה פון דעם מאסר וגאולה פון י"ב-י"ג תמוז, ולאחרי . .

- 9 -

וואס כ"ק מו"ח אדמו"ר איז אנגעקומען אין חצי כדור התחתון.

בזו אז בדורנו זה, ובפרט בשנים הכי אחרונות, איז אין דעם צוגעקומען באופן שלמעלה ממדידה והגבלה - אז מ'איז מבזבז אלע אוצרות המלך וועלכע זיינען געווען גנוזים במשך כל הדורות^{88*}, און אפילו די יחידים סגולה וועלכע האבן דאס געהאט ברשותם - האבן ניט געהאט די מעגלעכקייט דאס אלץ לערנען באופן של הבנה והשגה פון חכמה בינה ודעת - וואס דורך דעם קומט צו א חידוש והוספה לגבי ווי די אוצרות פון פנימיות התורה זיינען מצד שרש הנשמה כו' (ע"ד דער עילוי וואס ווערט דורך דער עבודה אין חרנה לגבי דעם מצב אין "באר שבע"); און איצטער איז מען מגלה די אלע אוצרות [ובמיוחד - פון תורת הצמח צדק, וואס ב' שמוותיו זיינען שמו של משיח צדקנו⁸⁹, וועלכער ילמד את כל העם כולו פנימיות התורה⁹⁰], און מ'דרוקט זיי אפ, באופן אז יעדערער קען אין דעם לערנען באופן של חב"ד, און מפיץ זיין די מעינות חוצה, ביז אין חוצה שאין חוצה ממנה.

ויש לומר, אז דער חידוש בגילוי פנימיות התורה בדורנו זה (פארבונדן מיט חודש כסלו במיוחד) איז פארבונדן - והא באה תליא - מיט דעם חידוש אין ענין השליחות שבדורנו זה; לא זו בלבד וואס די יציאת השלוחים פון "באר שבע" (ארץ מגורי אביו) בכדי מפיץ זיין די מעינות חוצה בכל קצווי תבל, רייט ניט אן ח"ו וח"י דעם גילוי פון פנימיות התורה (פון "באר שבע"), נאר אדרבה ואדרבה: דורך דעם וואס די שלוחים פארן ארויס בשליחותם במקומות הרחוקים - בגשמיות ובורחניות - פון מקום המשלח - רופט דאס נאכמער ארויס און דאס איז נאכמער מגלה די כחות פון דעם משלח, כולל בענינינו - פון גילוי פנימיות התורה, תורת חסידות חב"ד, באופן פון יפוצו מעינותיך חוצה, ביתר שאת וביתר עוז, באופן אז מ'איז מגלה די אלע אוצרות כנ"ל.

יא. צווישן די מאורעות בעולם [ובשייכות אויך מיט פעולות השלוחים הנ"ל] וואו מ'זעט דוגמת ענין הנ"ל - איז דאס וואס די מדינה, וועלכע האט איינגעזעצט כ"ק מו"ח אדמו"ר צוליב זיין התעסקות אין הרבעת התורה והיהדות און הפצת המעינות חוצה, און מ'האט ארויסגעגעבן א גור דין, און דערנאך דעם פסק פון גלות אין קאסטראמא [וואס צער גלות "שקול כמעט כצער מיתה"⁹¹ ר"ל], האט די זעלבע מדינה לאחרונה משנה געווען איר יחס מן הקצה אל הקצה, און האט ארויסגעלאזט - און לאזט ווייטער ארויס - הונדערטע⁹² טויזנטע אידן זיי זאלן קענען פארן וואו זיי ווילן, כולל - אין ארצות הברית, ביז אויך אין ארץ ישראל. און נאכמער: די מדינה אליין איז מסייע בזה, כולל - דורך הוצאות של ממון (וועלכע ווערט - בחלק - צוואמענגעקליבן פון די מסיים פון תושבי מדינה החיא).

און צווישן די וועלכע זיי האבן ארויסגעלאזט און מיט א סיוע שלהם - זיינען אויך געווען אידישע קינדער וועלכע זיין געניצט געווארן פון דעם אויפרייס אין טשערנאביל (לפני כמה שנים) - האט די מדינה זיך משתדל געווען, ועל חשבונם, זיי ארבעטן צו צוהיילן. ביז אכ בשנה האחרונה - האט די מדינה געגעהאלפן זיי ארויסשיקן פון דארטן און געלאזט פארן אין

. . אז מ'איז מבזבז אלע אוצרות המלך וועלכע זיינען געווען גנוזים במשך כל הדורות, און אפילו די יחידי סגולה וועלכע האבן דאס געהאט ברשותם - האבן ניט געהאט די מעגלעכקייט דאס אלץ צו מפרסם זיין און לערנען באופן של הבנה והשגה פון חכמה בינה ודעת . .

. . און איצטער איז מען מגלה די אלע אוצרות [ובמיוחד - פון תורת הצמח צדק, וואס ב' שמותיו אלה זיינען שמו של משיח צדקנו, וועלכער ילמד את כל העם כולו פנימיות התורה], און מ'דורקט זיי אפ, באופן אז יעדערער קען אין דעם לערנען באופן של חב"ד . .

. . באופן פון יפוצו מעינותיך חוצה, ביתר שאת וביתר עוז, באופן אז מ'איז מגלה די אלע אוצרות כנ"ל.

ס"א

. . איז דאס וואס די מדינה, וועלכע האט "אריינגעזעצט" כ"ק מו"ח אדמו"ר . .

. . און האט ארויסגעלאזט - און לאזט ווייטער ארויס - הונדערטער טויזנטער אידן זיי זאלן קענען פארן וואו זיי ווילן . .

. . כולל - דורך הוצאות של ממון (וועלכע ווערט - בחלק - צוזאמענגעקליבן פון די מסים פון כל תושבי מדינה ההיא).

און צווישן די וועלכע זיי האבן ארויסגעלאזט און מיט א סיוע שלהם - זיינען אויך געווען אידישע קינדער וועלכע זיינען געניצק'ט געווארן פון דעם אויפרייס אין טשערנאביל (לפני כמה שנים) - האט די מדינה זיך משתדל געווען און איז זיך משתדל, ועל חשבונם, זיי ארויספירען און אגיסצוהיילן.

ביז אג ווי בשנה האחרונה - האט די מדינה צוגעהאלפן זיי ארויסשיקן פון דארטן . .

- 10 -

ארץ הקודש, און דארטן גופא - דוקא אין "כפר חב"ד", וואס דארטן איז מען זיך מטפל מיט זיי אין מיאזי זיך משתדל זיי אויסהיילן וכי' -

וואס דאס באווייזט אויף דער עלי' פון בירא עמיקתא (במדינה ההיא, וועלכע האט מנגד געווען צו חב"ד), ביז פון א מצב פון נגע רעל, צו א מצב פון חב"ד⁹², ביז - כפר חב"ד, וואס איז מרמו אויף דעם חידוש פון חסידות חב"ד, צו ארויסברענגען פנימיות התורה און תורת החסידות אין פרטים ופרטי פרטים (ע"ד ווי נבואת יחזקאל, א בן כפר וועלכע איז מתאר דעם מרכבת המלך מיט אלע פרטים צוליב רוב ההתפעלות שלו בזה⁹³), וואס הגם אז דאס קומט דורך דער ירידה אין גלות - קומט אבער צו דורך דעם אן עילוי אפילו לגבי דעם גילוי פון "באר שבע" (שקודם הירידה), ביז דער גילוי העונג (וואס אין למעלה מעונג, תמורת אין למטה מנגע⁹⁶) וואס קומט דורך לערנען פנימיות התורה בחב"ד שבשכל.

[ולחוסף הוראה ע"ד הרמו פון דעם וואס נבואת יחזקאל בן בוזי איז געווען בחוץ לארץ "על נהר כבר"⁹⁴: דורך דער ירידה אין חוץ לארץ, און דארט גופא - על נהר כבר⁹⁵, וואס איז מרמו אויף די קאלטקייט וואס דער יצר הווארפט אריין איינעם וואס הערט אן ענין אין פנימיות התורה, און אנשטאט זיך צוהערן כדבעי און דעהערן דער חידוש אין דעם - זאגט ער: העף! "כבר" - איך האב דאס שוין אמאל - כבר - געהערט! ... אויב ער וואלט עס טאקע געהערט, וואלט ער איצט דעהערט דעם חידוש בזה... - איז דורך דער ירידה, ווערט דער גילוי פון נבואת יחזקאל באופן של חב"ד, כפרטים ופרטי פרטים, וכמורמו גם בשמו יחזקאל - חזק א-ל, בן בוזי - דער גילוי וביזה פון פנימיות התורה, באופן פון "בזו יבוזו לו"⁹⁶].

יב. פון די לימודים וואס מ'קען ארויסנעמען פון המדובר לעיל בקשר מיט דעם כינוס השלוחים העולמי, וועלכער קומט פאר בפי' "וישלח יצחק את יעקב גר", "ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה", און בשבת מברכים וערב ראש חודש כסלו:

לכל לראש - א חיזוק ועידוד צו יעדער שליח, אז ניט קונדיק ווי ווייט ער געפינט זיך - בגשמיות אדער ברוחניות - פון מקום המשלח, האט ער מיט זיך דעם משלח, וואס שולח של אדם כמותו, ביז כמותו דהמשלח ממש, און האט די אלע כחות פון דעם משלח צו טאן זיין שליחות, וביתר שאת וביתר עוז, ואדרבה - וואס ווייטער ער איז פון מקום המשלח, אלץ מער דארף ער און ער האט דעם תוקף פון דעם משלח, און די אלע עילויים וואס קומען ארויס דורך דער עבודה אין "חרנה", און וואס טיפער דער "חרנה", אלץ מער איז דער חידוש ווען דער שליח איז זיך מבטל צום משלח און דורך דעם - טוט דארט אויף רצון המשלח, כנ"ל.

דערצו האט מען אויך דעם לימוד פון דעם "כינוס השלוחים העולמי", אז דאס איז א כינוס והתאחדות פון אלע שלוחים יחד, ניט קונדיק אויף די חילוקים ביניהם. וכידוע⁹⁷ די כמה דרגות וואס זיינען פאראן אין שליחות, ובכללות מלמטה למעלה: (א) די מעשה השליח

. . ארץ הקודש, און דארטן גופא - דנקא אין "כפר חב"ד" . .

. . וואס דאס **אלעס** באווייזט אויף דער עלי' פון בירא עמיקתא (בדמדינה ההיא, וועלכע האט מנגד געווען צו חב"ד), ביז פון א מצב פון נגע ר"ל, צו א מצב פון חב"ד . .

. . עילוי אפילו לגבי דעם גילוי פון "באר שבע" . .

. . על נהר כבר, וואס איז מרמז אויף די קאלטקייט וואס דער יצר ווארפט אריין איינעם וואס הערט אן ענין **נפלא בתורה** אין פנימיות התורה . .

. . אויב ער וואלט עס טאקע געהערט, וואלט ער איצט **אויך** דערהערט דעם חידוש בזה...

. . וכמרומו גם בשמו יחזקאל - חזק א-ל, בן בוזי - דער גילוי וביזה **נאך מער פון ביזת הים (עלמא דאתכסיא)** פון פנימיות התורה . .

ס"ב

. . לכל לראש - א חיזוק ועידוד צו יעדער שליח, אז ניט קוקנדיק ווי ווייט ער געפינט זיך - בגשמיות אדער ברוחניות - פון מקום (**וודגת**) המשלח, האט ער מיט זיך דעם משלח, **ווארד און נאכמער** שלוחו של אדם כמותו, ביז כמותו דהמשלח ממש, און האט די אלע כחות פון דעם משלח צו טאן זיין שליחות, וביתר שאת וביתר עוז,

ואדרבה - וואס ווייטער ער איז פון מקום המשלח, אלץ מען דארף ער און ער האט, **און ביז בפועל**, דעם תוקף פון דעם משלח, און די אלע עילויים וואס קומען ארויס דורך דער עבודה אין "חרנה", און וואס טיפער דער "חרנה", אלץ מער איז דער חידוש ווען דער שליח איז זיך מבטל צום משלח און דורך דעם - טוט ער דארט אויף רצון המשלח, כנ"ל . .

.. איז זיך מתייחס צו דעם משלח, אבער ניט גנץ דעם שליח'ס כח העשי' ושאר כחותיו ..

.. (ג) כל מציאותו - אלע זיינע כחות, זיין חפץ רצון שכל ומדות - זיינען אינגאנצן בטל צום משלח, ביז (ד) אז ער איז "כמותו דהמשלח און נאכמער (ה) ממש" ..

.. דארפן זיך אלע שלוחים, אלע סוגים שביניהם - סיי די שלוחים הכי עליונים, סיי די שלוחים וואס זיינען לע"ע פשוטים-תחתונים יותר (מאיזה סיבה שתהי') - פאראייניקן צוזאמען ..

.. ברענגט עס בא זיי נאכמער ארויס בגלוי זייער שליחות פון דעם משלח הכי הראשון, דער אויבערשטער ..

.. יעדער שליח העלפט צו דעם צווייטן און די אנדערע שלוחים אין זיינער עבודת השליחות ..

.. דערפון איז די הוראה צו יעדער שליח (וועלכער באקומט בפועל ברכת יצחק פון "ויתן לך"): ..

.. טראכט ער גלייך ואדרבה ער הייבט אן מיט דעם וא"ו און ערשט דערנאך שטעלט אויס די תכנית צו "ויחזור ויתן" - צו טאן א צווייטע די ערשטע פעולה בזמן! ..

.. האט מען דערפון דעם לימוד ונתינת כח צו דער עבודת השליחות פון יעדער איד און פון אלע אידן, וועלכע זיינען אלע שלוחים הקב"ה.

- 12 -

ולהוסיף: בכדי עס זאל בלייבן א מזכרת נצח פון דעם כינוס - האט מען מציע געווען¹⁰⁴ אז מ'זאל אפדרוקן א "ספר השלוחים", מיט די תמונות פון אלע שלוחים שי' משתתפי הכינוס, כולל - פון משפחתם ובני ביתם שי', מיט די דברי תורה און דברי התעוררות והצעות וכו' וועלכע מ'האט גערעדט בא דעם כינוס - וואס בשעת מ'וועט אריינקוקן אין דעם ספר וועט דאס נאכמער מעורר ומעודד זיין די שלוחים אין זייער עבודה.

ובנוגע לפועל: בהוספה אויף דעם "ספר השלוחים" וועלכער מ'האט שוין ארויסגעגעבן (וועלכער האט די בילדער נאר פון א חלק פון די שלוחים) - וואלט געווען כדאי ארויסצוגעבן א ספר, וועלכער וועט כולל זיין די בילדער פון אלע משתתפי הכינוס, ומה טוב - פון אלע שלוחים [וכאמור לעיל, סיי די שלוחים בדרגא עליונה, און סיי בדרגא תחתונה יותר], צוזאמען מיט בני ביתם, אויך קליינע קינדער [ווייל דורך זעען זייערע בילדער אין דעם ספר וועט דאס זיי נאכמער מעורר זיין צו גיין בדרך אביהם ואמאם, און ווערן שלוחים בפועל, דורך ארויסברענגען זייער כח השליחות מן הכח אל הפועל], און מ'זאל דאס ארויסגעבן בהקדים הכי אפשרי, ומה טוב! צו זייער כסלו.

יד. ויה"ר אז דאס זאל נאכמער צוגעבן אין דעם קיום השליחות בפועל, בב' הקצות: יעדער שליח איז א מציאות ובר' דעת בפ"ע, און נוצט אויס אלע זיינע עשר כחות צו מקיים זיין שליחותו, און צוזאמען דערמיט - איז ער בטל צום משלח.

און דורך דעם וואס א שליח נוצט אויס זיינע עשר כחות בקיום השליחות - איז ער מגלה בחי' משיח (שליח בצירוף עשר) בא זיך, און טוט אזוי אויך אויף ביי אנדערע אידן, דורך מגלה זיין ווי זיי זיינען שלוחים און נוצן אויס זייערע עשר כחות הנפש בקיום שליחותם¹⁰⁶,

כולל די שליחות - אז ער רעדט מיט זיך און מיט אנדערע בדברים היוצאים מן הלב, אז אט שטייט בגילוי בחי' משיח שבו, ועי"ז וואס מ'רעדט דברים היוצאים מן הלב, ווערט דאס נכנסים אל הלב ופועלים פעולתם, ביז אז דאס איז מגלה¹⁰⁷ משיח הכללי, יחידה הכללית¹⁰⁸ - ביאת משיח צדקנו, בגאולה האמתית והשלימה, תיכף ומיד ממש.

*

סי"ג

. . וואלט געווען כדאי ארויסצוגעבן **אָד** א ספר, וועלכער וועט כולל זיין די בילדער פון **אַלע** משתתפי הכינוס, ומה טוב - פון **אַלע** שלוחים [וכאמור לעיל, סיי די שלוחים בדרגא עליונה, און סיי בדרגא **תחילה נכתב "תחתונה יותר"**, **ותיקן**]: יותר תחתונה], צוזאמען מיט בני ביתם, אויך קליינע קינדער [ווייל דורך זעען זייערע בילדער אין דעם ספר וועט דאס זיי **אַפּפּעצ** מעורר זיין צו גיין בדרך אביהם ואמהם, און ווערן שלוחים בפועל, דורך ארויסברענגען זייער כח השליחות מן הכח אל הפועל],

און מיזאל דאס ארויסגעבן בהקדים הכי אפשרי, ומה טוב - **עכ"פ** צו י"ט כסלו.

סי"ד

. . איז ער בטל צום משלח **קק מו"ח אדמו"ר** . .

. . איז ער מגלה בחי' משיח (שליח בצירוף עשר) בא **און אין** זיך, און טוט אזוי אויך אויף ביי אנדערע אידן . .

. . כולל די שליחות - אז ער רעדט מיט זיך און מיט אנדערע בדברים היוצאים מן הלב, אז אט שטייט בגילוי בחי' משיח שב**נפשו פנימה**, ועי"ז וואס מ'רעדט דברים היוצאים מן הלב, ווערט דאס נכנסים אל הלב ופועלים פעולתם, ביז אז דאס איז מגלה משיח הכללי, יחידה הכללית - ביאת משיח צדקנו, בגאולה האמיתית והשלימה, תיכף ומיד ממש.

- (1) שיחת ש"פ תולדות, מבחנת וערה"ח כסלו תשמ"ח (ספר השיחות תשמ"ח ח"א ע' 93 ואילך. ספר השיחות (קה"ת, תנש"א) ע' 51 ואילך). (2) "היום יום" ב חשוון. ס' השיחות תשי"ב ע' 29 ואילך.
- (3) משא"כ שיחות אליעזר בפי חיי שרה - היתה לא בתור שליח אלא בתור עבד - ראה שיחת ש"פ תולדות הנ"ל ס"ב ואילך. (4) כח, ה.
- (5) שם, י. (6) ראה רד"ק לתהלים יט, ת. ס' השרשים שלו ערך ירה. גו"א ר"פ בראשית (בשם הרד"ק). וראה זח"ג נג, ב.
- (7) ד"התורה היא נצחית" - תניא רפי"ז (כב, ב). ובכ"מ. (8) ראה תנחומא לך לך ט. ב"ר פ"מ, ו. רמב"ן לך לך יב, ו. וראה לקו"ש חט"ו ע' 76. וש"נ. (9) ס' השיחות תורת שלום ס"ע 112 ואילך.
- (10) מכתב כ"ק אדמו"ר (מהרש"ב) נ"ע - נרפסה ב"היום יום" בתחלתו. אגרות-קודש שלו ח"א ע' נט. וש"נ. (11) ראה שבת כא, ובפרש"י. (12) ל' הכתוב - משלי ו, כג. ושייך במיוחד לנר תנוכה - רש"י ד"ה בנים שבת כג, ב. (13) ראה בארוכה אמרי בינה שער הק"ש פנ"ד ואילך. ועוד. (14) כט, ז.
- (15) ובפרט שגם בס"פ תולדות נאמר (שם, ה) "וישלח יצחק את יעקב וילך פדנה ארם".
- (16) ראה רד"ה ויצא העת"ר. פר"ת. ועוד. (17) פרשתנו כח, ב. ועוד - מיבמות יג, ב.
- (18) ובפרש"י כאן: וילך חרנה - יצא ללכת לחרון.
- (19) ר"פ וישב (לז, א). (20) פרש"י ס"פ נח (וראה לקו"ש חט"ו ע' 63 ואילך). וראה זח"א קמו, א.
- (20*) כ"ה בכמה דפוסי רש"י. וראה לקו"ש שם הערה 7.
- (21) תנחומא וירא יט. וראה שבת נט, ב. (22) פרשתנו כח, ב. (23) שם כז, מג.
- (24) והרי בלאו הכי יעקב "נטמן בבית עבר י"ד שנה ואח"כ הלך לחרון" (פרש"י סוף פרשתנו).
- (25) ובנוגע לסכנת עשו (שמפני זה אמר רבקה ליעקב "ברח לך אל לבן אחי חרנה") - הי' אפשר לשלוח יעקב למקום שני, ובפרט שבלאו הכי "נטמן בבית עבר י"ד שנה", כבהערה הקודמת.
- (26) חיי שרה כד, ב ואילך.
- (27) בהבא להלן - ראה תו"א ויצא כא, ג. ובארוכה - תו"ח שם כד, סע"ד ואילך. ד"ה ושבתו בשלום תשל"ח (סה"מ מלוקט ח"ב ע' קנז ואילך). וש"נ.
- (28) בראשית ב, כד. וראה ביאורי הזהר (להצ"צ) ע' צח - שזהו"ע "ויצא יעקב גו"א".
- (29) בראשית א, כח. וראה בארוכה קונטרס משיחת ש"פ נח שנה זו.
- (30) תניא פל"ו. וראה תנחומא נשא טו. שם בחוקותי ג. במדבר פ"ג, ו.
- (31) ראה אור החיים ויצא כח, יד. הובא ונתבאר בקיצורים והערות לתניא ע' נז. ד"ה ויצא תר"ל.
- (32) דנוסף על זה שבכל א' מישראל יש בו הג' אבות (ראה תו"א ר"פ וארא), הרי נשמת יעקב "כלולה מכל הנשמות שבישראל מעולם ועד עולם" (אגה"ק ס"ז).

25) ובנוגע לסכנת עשו (שמפני זה אמרה רבקה ליעקב "ברח לך אל לבן אחי חרנה") . .

32) . . הרי נשמת יעקב "כלולה מכל הנשמות שבישראל מעולם ועד עולם" (תניא אגה"ק ס"ז).

4 (174)

88) "התמים" ח"ב ע' מט (עב, א). אגרות קודש אדמו"ר מהורוי"צ ח"ג ע' שכו ואילך. ועוד.
 *88) ראה המשך ההילולא באתי לגני השי"ת פי"א ואילך.
 89) זכר"ג, ח (צמח)*. ישעי' יא, ה (צדק). וראה ירושלמי ברכות פ"ב ה"ד. פי' הראב"ע והרד"ק שם.
 וראה תקי"ז בהקדמה (יז, ב).

(י) ובנוסח הושענות הושע"ר: איש צמח שמו.

- 90) לקו"ת צו יז, א. ועוד. 91) חינוך מצוה תי.
 92) וגם הילדים שההורים שלהם הגיעו ולקחו אותם למקומותיהם הם - הרי מובן ופשוט, שיש להם שייכות תמידית עם חב"ד, ועד שזה יתגלה אצלם בפועל - כי חב"ד הוא מקור מחצבתם של כל ישראל, המקור של כל "שבע קני המנורה" (הז' מרות), "באר שבע", שבהם כלולים כל נשמות ישראל (ראה לעיל ס"ד).
 93) חגיגה יג, ב. 94) יחזקאל א, א.
 95) להעיר ממאחז"ל (זח"א קכה, א (במהנ"ע). ח"ב ל, ריש ע"ב): אית מיא מגדלין חכימין ואית מיא מגדלין טפשיין. וראה גם במדב"ר פט"ז, יב. תנחומא שלח ו (הובא בפרש"י שלח יד, יח): יש ארץ שמגדלת גבורים ויש ארץ שמגדלת חלשים כו'.
 96) ל' הכתוב - שה"ש ח, ט. וראה סה"מ מלוקט ח"א ע' נב.
 97) לקח טוב (להר"י ענגיל) כלל א. וראה שו"ע אדה"ז או"ח סרס"ג סכ"ה בקו"א. וראה לקו"ש ח"ח ע' 323 ואילך. ח"י"ב ע' 148 ואילך. ח"כ ע' 303. קונטרס משיחת ש"פ חיי שרה תש"נ ס"ה. ועוד.
 98) ישעי' מא, ו. 99) במכתבו - נדפס במבוא לקונטרס ומעין ע' 22. אגרות קודש שלו ח"א ע' רסה. 100) ל' חז"ל - עירובין נד, א. וראה סה"מ מלוקט שבהערה 96, שזוה"ע "בזו יבזו לו".
 101) פרשתנו כז, כח. 102) משנה סנהדרין עא, סע"ב.
 103) קידושין מא, א. וראה גיטין כט, ב. רמב"ם הל' גירושין פ"ז ה"ד. 104) רמב"ם שם.
 105) ראה רש"י גיטין שם ד"ה עושה כמה שלוחין. וי"ל הטעם שהרמב"ם נקט מספר מאה דוקא, דמאה הוא שלימות המספר (ראה לקו"ת ר"פ ברכה. וראה חדא"ג מהרש"א מנחות מג, ב).
 *105) קונטרס משיחת ש"פ חיי שרה תש"נ ס"ג (ספר השליחות ע' 108).
 106) ראה שיחת ליל שמח"ת קודם הקפות תשמ"ז. וש"נ.
 107) ואין בזה משום דחיקת הקץ ח"ו - מפני שכבר הגיע זמנה של הגאולה, כפי שהעיד כ"ק מו"ח אדמו"ר, שכבר סיימו כל הענינים, גם "צחצוח הכפתורים", "ועמדו הכן כולכם" לקבל פני משיח צדקנו (ראה ס' השיחות תשמ"ח ח"ב ע' 628). 108) רמ"ז לזח"ג רס, ב. ועוד.

עמודים ב-ג דההערות - חסר

92) וגם הילדים שההורים שלהם הגיעו ולקחו אותם למקומותיהם הם - הרי מובן ופשוט, שיש להם שייכות תמידית עם חב"ד, ועד שבטח זה יתגלה אצלם בפועל ..

שער אגרות קודש

• • •

א

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

מנחם מענדל שניאורסאהן

Office Address:

Lubavitch, 770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

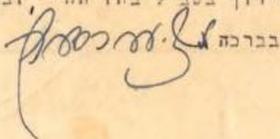
ב"ה, כ"ז כסלו תשי"ב
ברוקלין.

הרה"ח הו"מ א"א נו"נ וכו'
מוה"ר ש"י

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מכ"ה חשוון, אשר
בו מחאונן עוה"פ על מה שאין נמצא שידוך המחאים
בשביל בחו תחי', וכבר כתבתי לו שצריך באופן
דיפלומטי שהם ימציאו לה כמה וכמה הצעות, ובסת
סו"ס ימציאלה השי"ת זיווג המחאים לפניי. ואולי
עד כאן לא עשו בזה במרץ המחאים, תת"ר.

מיש בענין אפידיונים מעיר סם' לואיס
הנה זו העיר מרחק רב מכאן, והעיקר אשר הישוב
של יהודים חרדים שם אינו גדול כ"כ. וכדומה שנחב
לי זה מכבר שיש כאלו שמשדלים עבודו להשיג
אפידיונים מעיר ניו־ארק, אבל העיקר הוא להשדל
במרץ בחיפוש שידוך בשביל בחו תחי'. ובסת יצליחו.

בברכה

ב"ה, כ"ו כסלו תשי"ב
ברוקלין.

הרה"ח הוו"ח אי"א נו"נ וכו' מוה"ר [.] שי

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מכ"ח חשוון, אשר בו מתאונן עוה"פ על מה שאין נמצא שידוך המתאים בשביל בתו תחי', וכבר כתבתי לו שצריך באופן דיפלומאטי שהם ימציאו לה כמה וכמה הצעות, ובטח סו"ס ימציא לה השי"ת זיווגה המתאים לפניי. ואולי עד כאן לא עשו בזה במרץ המתאים, **ובאופן המתאים.**

מ"ש בענין אפידייוויט מעיר סט' לואיס הנה זו העיר מרחק רב מכאן, והעיקר אשר הישוב של יהודים חרדים שם אינו גדול כ"כ. וכמדומה שכתב לי זה מכבר שיש כאלו שמתדלים עבורו להשיג אפידייוויט מעיר ניוארק, אבל העיקר הוא להשתדל במרץ בחיפוש שידוך בשביל בתו תחי', ובטח יצליחו.

בברכה חתי"ק

ב

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

בי"ה, כ"ו אדר תשי"ב
ברוקלין.

הרהי"ת חו"ה אי"ה נז"נ וכו'
סוה"ר ש"י

שלום וברכה

קבלתי מכתבו עם הפ"ג בעד בתו מרה ^ב יאסן בעד
זוגתו ^{שירי} וכשאתי על הצ"ן של כ"ק מז"ה ארמו"ר וצוקלה"ה נבג"ם
ז"ע, אקראתו, ובוראי יעורר ר"ר עליהם להמאמרך להם.

כתב בסכ' ע"ד שח" הצעות שידוכים שמציעים לבתו חו"ה
ושאל חו"ה בזה:

הנה לדעתי צריכים להספיק יו"ר בהצעה שמוצאת תן בעיני
בתו חו"ה. והש"ת יתן לה ד"עה הנכונה שתבחר בהצעה המתאמת, וכח"ר ש"י
יוכל לבשר טובות בזה.

כן מסג"פ מכתבי בשביל בתו חו"ה,

דד"ר ח"ה ^{כ"ג}
ואח - המתכה לבשו"ם

ב"ה. כ"ו אדר תשי"ב
ברוקלין.

הרה"ח הוו"ח אי"א נו"נ וכו' מוה"ר [.] שי

שלום וברכה!

קבלתי ב מכתביו עם הפ"נ בעד בתו מרת [.] תי' וכן בעד זוגתו שתחי',
וכשאהי על הציון של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע,
אקראהו, ובודאי יעורר ר"ר עליהם להמצטרך להם.

כותב במכ' ע"ד שתי הצעות שידוכים שמציעים לבתו תחי' ושואל
חו"ד בזה :

הנה לדעתי צריכים להתענין יותר בההצעה שמוצאת חן בעיני בתו
תחי'. והשי"ת יתן לה דיעה הנכונה שתבחר בהצעה המתאמת, וכת"ר שי'
יוכל לבשר טובות בזה.

כן מוסג"פ מכתבי בשביל בתו תחי',

בברכת חה"פ כשר ושמח - המחכה לבשו"ט חתי"ק

ג

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

מנחם מענדל שניאורסאהן

Office Address:

Lubavitch, 770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

בי"ה, כ"ז ניסן תשי"ב
ברוקלין.

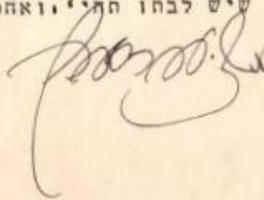
הרה"ח הח"ה א"א נו"נ וכו'
מוה"ר ש"י

שלום וברכה!

מסר לי בנו הח' ש"י
מה שנודע להם שהמדובר של בחו חת"י רוצה לנסוע
החלה בעצמו לאפריקה ומשם יעשה נירוח ג"כ עבורה.

הנה אין זה נראה לי כלל, ואחת משתי
אלה, או שיסעו ביחד, ואם אינו מסכים לזה, הרי כדאי
להתענין בהצעה השני' שיש לבחו חת"י, ואהבה לבשורה
טובה מסנו.

בברכה

ב"ה, כ"ז ניסן תשי"ב
ברוקלין.

הרה"ח הווי"ח אי"א נו"נ וכו' מוה"ר [.] שי

שלום וברכה!

מסר לי בנו התי' [.] שי' מה שנודע להם שהמדובר של בתו תחי' רוצה
לנסוע תחלה בעצמו לאפריקה ומשם יעשה ניירות ג"כ עבורה.

הנה אין זה נראה לי כלל, ואחת משתי אלה, או שישעו ביחד, ואם אינו
מסכים לזה, הרי כדאי להתענין בהצעה השני' שיש לבתו תחי'. ואחכה
לבשורה טובה ממנו.

בברכה חתי"ק

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מלאכתו מלאכת שמים מרה' ש"י

ב"ה.טו" מנ"א תשס"ז
ברוקלין

שלום וברכה! במענה על מכתבו מעש"ק נחמו, בעת רצון יזכירו את חותנו
שליט"א על הציון נהק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע לאריכות
ימים ושנים טובות. ויה"ר שיבשר טוב בזה.

בודאי למותר לעוררו להתעסק בהפצת המעינות חוצה גם במקומו עתה.
וכמדובר כ"פ אשר לא כדעת הטועים שבימים הנק' בלע"ז ימי חופש יש למעט ח"ו
בעיני תורה ומצות בכלל ובעניני הפצת המעינות חוצה בפרט, אלא, אדרבה-כיון
שבימים אלו פטורים מענינים שהם עמל"פ בעוה"ו הגשמי וגם החמרי, יש להוסיף
בכל אותם הענינים שהם שלא עמל"פ בשליחת פרס' לדקות, וכמבואר בלקט' תורה
זהו כל הגילויים הנקראים בשם פרוסה כיון שהם בט' השתל'. זאת אומרת במדידה
והגבלה, ובודאי שעל כל צעד ושעל יש למצוא מקבל למעינות אלו, אף שלפעמים
צריך המוצא לעשות מהגולמי כלי לקבלה"ל.

מוסג"פ קונטרס שהו"ל, כיון שאיני יודע אם נמצא אתו, וכבר ידוע
דברי אדמו"ר האמצעי בהנוגע ללימוד החסידות אפילו בדורות ההם-שהדושים החדשים
מתקבלים בהביבות יותר.

ומה איכפת לנו-ובלבד שילמדו חסידות ובשופי ניופוך הלמוד בכל
הסביבה ולאח"ז גם בהרחוקה. בברכה לבשו"ט בכל האמור

ב"ה. טו מני"א תשט"ז

ברוקלין

הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ מלאכתו מלאכת שמים מוה' [.] שי

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מעש"ק נחמו, בעת רצון יזכירו את חותנו [.]. שליט"א על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע לאריכות ימים ושנים טובות. ויה"ר שיבשר טוב בזה.

בודאי למותר לעוררו להתעסק בהפצת המעינות חוצה גם במקומו עתה. וכמדובר כ"פ, אשר לא כדעת הטועים שבימים הנק' בלע"ז ימי חופש יש למעט ח"ו בעניני תורה ומצות בכלל ובעניני הפצת המעינות חוצה בפרט, אלא, אדרבה - כיון שבימים אלו פטורים מענינים שהם עמלק"פ בעוה"ז הגשמי וגם החומרי, יש להוסיף בכל אותם הענינים שהם שלא עמל"פ - עד לשלילת פרס גם בדקות. וכמבואר בלקוטי תורה שזהו כל הגילויים הנקראים בשם פרוסה כיון שהם בס' השתל' זאת אומרת במדידה והגבלה. ובודאי שעל כל צעד ושעל יש למצוא מקבל למעינות אלו, אף שלפעמים צריך המוצא לעשות מהגולמי כלי לקבלה, וק"ל.

מוסג"פ קונטרס שהו"ל, כיון שאיני יודע אם נמצא אתו, וכבר ידועים דברי אדמו"ר האמצעי בהנוגע ללימוד החסידת אפילו בדורות ההם - שהדרושים החדשים מתקבלים בחביבות יותר.

ומה איכפת לנו - ובלבד שילמדו חסידות ובשופי ויפוץ הלימוד בכל הסביבה ולאח"ז גם בהרחוקה.

בברכה לבשו"ט בכל האמור חתי"ק

ה

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYachinb 3-9250

מנחת מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקיי
ברוקלין, נ. י.

החיה אי"א נוי"נ וכו'
מו"ה ש"י

בי"ה, י"ב' אדר תשי"ח
ברוקלין

שלום וברכה!

במענה לסכתו מו' אדר תשי"ח, עם הסוסגר בו,

שמחזר בזה, מהנכון הי"י שבת, חתי' חסד לכאן-לנו יאק.
ובודאי כשיגיעו לה זה התענין ברב, ותקותי שיוכלו לקבל גם
היתר יצאה בשבילה וכן גם נ"רות מאן, ויהי רצון שגם עד
נסיפתה- יופי המצב כהנה וכהנה,

וכיון שנמצאים אנו בתרש אדר, עליו נצטחינו אשר
מרבין בשמחה, עלנקודה החיכונה שבו הוא חג הפורים אשר השמחה
צ"ל עד ללא ידע, וכיון שהקבי"ה מצוה בודאי שנותן האפשריות
למלאות צ"ח זה, הנה י"ה רצון שחגגלה אפשריות זו בטוב הנראה
והנגלה, ופשיטא שיסורו כל העלמות והסתרים, וחחרבה השמחה בכל
עניניו ויבשר טוב בהעניינים אודותם כותב

ברכה להג פורים שמה ולבשו י"ח
Menachem Schneerson

NO STICKER OR LABELS TO BE PLACED ON THIS ENVELOPE

VERBODEN
EMPLAAGES
OP DEZELVE

Scotch 10 1/2 x 7
L. B. Brown Company
MADE IN U.S.A.

NO OTHER ENVELOPES SHOULD BE USED

ב"ה, יב' אדר תשי"ח
ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ וכו' מוה' [.] שי

שלום וברכה!

במענה למכתבו מו' אדר תשי"ח, עם המוסגר בו, שמוחזר בזה.

מהנכון הי' שבתו [.] תחי' תסע לכאן לנויארק. ובודאי כשיציעו לה זה תתענין בדבר, ותקותי שיוכלו לקבל גם היתר יציאה בשבילה וכן גם ניירות מכאן. ויהי רצון שגם עד נסיעתה - יוטב המצב כהנה וכהנה,

וכיון שנמצאים אנו בחדש אדר, עליו נצטווינו אשר מרבין בשמחה, **וקרוב לנקודה** התיכונה שבו הוא חג הפורים אשר השמחה צ"ל עד דלא ידע, וכיון שהקב"ה מצוה בודאי שנותן האפשריות למלאות ציווי זה, הנה יהי רצון שתתגלה אפשריות זו בטוב הנראה והנגלה, ופשיטא שיסורו כל העלמות והסתרים, ותתרבה השמחה בכל עניניו ויבשר טוב בהענינים אודותם כותב.

בברכה לחג פורים שמח ולבשו"ט חתי"ק

ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13. N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, יא' אדר הש"כ
ברוקלין
הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מה' שי'

שלום וברכה!
מאשר הנני קבלת מכתביו מכד' וכח' שבט, א' ה' וט'
אדר עם המצורפים אליהם.

ויחי רצון שיבשר טוב בכל העניינים אודותם כותב,
פניני הכלל ופניני הפרט, ובטוב הנראה והנגלה, עד לאורה ושמחה,
וששון ויקר וכדרשה רז"ל בזה, ואין מקרא יוצא מירי פשוטו
שהפולות בעניני אורה זו תורה ושמחה-יו"ט וכו' יהיו מתוך
אורה ושמחה וששון ויקר.

בברכה לפורים שמה ולבשו"ט
Menachem Schneerson

ב"ה, יא' אדר תש"כ
ברוקלין

הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ מוה' [.] שי

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתביו מכדי וכחי' שבט, א' ה' וט' אדר עם
המצורפים אליהם.

ויהי רצון שיבשר טוב בכל הענינים אודותם כותב, עניני הכלל ועניני
הפרט, ובטוב הנראה והנגלה, עד לאורה ושמחה וששון ויקר וכדרשת רז"ל
בזה, ואין מקרא יוצא מידי פשוטו שהפעולות בעניני אורה זו תורה
ושמחה - יו"ט וכו' יהיו מתוך אורה ושמחה וששון ויקר.

בברכה לפורים שמח ולבשו"ט חתי"ק

ב"ה, י"ח אדר תש"כ
ברוקלין

הו"ח אי"א נר"נ כו' מו"ה [.] שי

שלום וברכה!

לאחרי הפסק הכי ארוך נתקבל מכתבו מימי הפורים,

ומובן שסתירה מתאריך הנ"ל למ"ש בתחלת מכתבו ע"ד קוצר רוח
ועבודה קשה, והרי בחודש אדר בכלל ובפורים בפרט נאמר עליהם והחודש
אשר נהפך וגוי לשמחה ליו"ט.

ויהי רצון שעכ"פ מכאן ולהבא, יהפכו כל הדברים המונעים **לטוב**,
ומתוך שמחה יבשר טוב בטוב הנראה והנגלה ויתקבלו מכתבים תמידים
כסדרן מבשרים טוב בענינים הכללים והפרטים, והממנו (השי"ת) יפלא
ח"ו כל דבר.

בברכה לבשו"ט מתוך שמחה וטוב לבב
בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

א. קווינט

מזכיר

ח

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, וע"ק ס' כי חשא ה'תשכ"ח
ברוקלין, נ. י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
כו"ה

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלה מכתבו *Sc4*

ומענין פרשה שבוע זה:

יידבר ה' אל משה - כי שאל משה: רבש"ע במה תרום קרן ישראל
(ובפרט - שהי' אך זה עתה מעשה העגל). אמר לו הק'

לאמר - לדורות (כולל אפילו ביום פקדי (אשר אז) ופקדתי עליהם
חסאתם בעגל) -

כי חשא - אתה דוקא - ראשם של ישראל (ורק משה - לא היה לו כל
ש"בות אפילו לענין העגל, שהרי הי' אז בהר עם ה')

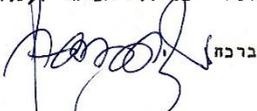
חשא את ראש - הוכל, לשאח את ראשם בהגבהה", ע"י אשר -

חשא את ראש, תמנה אותם לגלות היבשת לפני המקום. - ולכפר על
החטא המונע הרמם קרנם (ובפרט - חטא העגל) -

ונתנו איש כופר נפשו - צדקה, כמס"נ וחטאך בצדקה פרוק.

: : :

וכיון אשר כל נפש ונפש מביה ישראל יש בה מבחי' משרע"ה - הרי
הוראה בפרשתנו, שע"י בהי' זו על כאו'א להרים קרנו, ע"י אשר יגלה
תבתו לפני המקום, בהתבוננו אשר אהבת עולם אהבתנו ה' אלקינו כו'
זבנו בתרת - הוא הגוף החומרי - וקרבנתו כו', שאזי ממיילא כמים
הפנים לפנים יתעורר גם הוא לדבקה בו ולהמשיך או"ס ב"ה למטה
ולתלות כל העולם כולו לה'. שזהו ע"י התוס"צ ובפרט ע"י הצדקה,
שהיא עיקר המצות מעשיות ועולה על כולנה - במילוי הצי"ה לעשות
משכן ודירה לו ית' בתחוננים.

בברכה

האמת יענין שצדקה
וזהו המירוץ למען
העולם כיצד יתקיימו
הש"ס גי' ע"ת אפרון?

שאל משה: ב"ב י, ב. זה עתה העגל: תחומא ר"פ חשא רש"י חשא ל, טז.
לאמר לדורות: כדמוכח מסרו"ל בב"ב. ביום בעגל: סנהדרין קב, א.
אתה דוקא: ולא כבשאר המנינים, וכתקרת הדא"ג בב"ב שם. ראשם של ישראל:
ראה בארוכה ב'י' לד"ה השמים כמאי ס"ג (נדפס בלקו"ח לג"ס) לשאתם
בתגבתה: רש"י ב"ב שם. תמנה אותם: דאין מקרא (והענין) יוצא מידי פשוטו.

ב"ה, ועש"ק פ' כי תשא ה'תשכ"ה
ברוקלין, נ.י.

הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ כו' מו"ה [. .]

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מאז.

ומענין פרשת שבוע זה :

וידבר ה' אל משה – כי שאל משה: רבש"ע במה תרום קרן ישראל
(ובפרט – שהי' אך זה עתה מעשה העגל). אמר לו הק'

לאמר – לדורות (כולל אפילו ביום פקדי (אשר אז) ופקדתי עליהם
חטאתם בעגל) –

כי תשא – אתה דוקא – ראשם של ישראל (ורק משה – לא הייתה לו
כל שייכות אפילו לענין העגל, שהרי הי' אז בהר עם ה')

תשא את ראש – תוכל "לשאת את ראשם בהגבהה", ע"י אשר –

תשא את ראש, תמנה אותם לגלות חיבתם לפני המקום. – ולכפר על
החטא המונע הרמת קרנם (ובפרט – חטא העגל) –

ונתנו איש כופר נפש – צדקה, כמש"נ וחטאך בצדקה פרוק.

: : :

וכיוון אשר כל נפש ונפש מבית ישראל יש בה מבחי' משרע"ה – הרי
הוראה בפרשתנו, שע"י בחי' זו על כאו"א להרים קרנו, ע"י אשר יגלה
חבתו לפני המקום, בהתבוננו אשר אהבת עולם אהבתנו ה' אלקינו כו' ובנו

בחרת – הוא הגוף החומרי – וקרבתנו כו', שאזי ממילא כמים הפנים לפנים יתעורר גם הוא לדבקה בו ולהמשיך אוא"ס ב"ה למטה ולהעלות כל העולם כולו לה', שזהו ע"י התומ"צ ובפרט ע"י הצדקה, שהיא עיקר המצות מעשיות ועולה על כולנה – במילוי הציווי לעשות משכן ודירה לו ית' בתחתונים.

בברכה חתי"ק

המתעסק בעניני שידוכין?

ובמרץ הדרוש מחז"ל?

העומד בקישור עם חבריו שי' מאז בישיבת חברון?!

שאל משה: ב"ב ל, ב. זה עתה . . העגל: תנחומא ר"פ תשא. רש"י תשא ל, טז. לאמר לדורות: כדמוכח ממרז"ל בב"ב. ביום . . בעגל: סנהדרין קב, א. אתה דוקא: ולא כבשאר המנינים, וכהערת חדא"ג בב"ב שם. ראשם של ישראל: ראה בארוכה בי' לד"ה השמים כסאי ס"ג (נדפס בלקו"ת לגי"פ). לשאת . . בהגבהה: רש"י ב"ב שם. תמנה אותם: דאין מקרא (והענין) יוצא מידי פשוטו.

לגלות חיבתם: ראה רש"י ר"פ שמות. ובפרט כאשר המנין הוא באופן דתשא את – שאז לכולי עלמא חשוב ולא בטל (ביצה ג, ב). – ועפ"ז מתורצת התמי בסוגית ב"ב דההרמה היא ע"י צדקה – שא"כ למה מנה אותם. ותגדל התמי ביותר – דאין זה יסייע ענין המנין להרמת קרנם והרי אדרבה – אסור למנות את בניי (שו"ע רבנו הזקן או"ח סקני"ו סט"ו – במ"מ שם עה"ג "רמ"א"י ואולי צ"ל "שמ"א"י או "ש"א"י – שמואל א'). ועכצ"ל דיש במניית בניי ענין נעלה, וכנ"ל. חטא המונע: שלכן תמה משה במה תרום כו'. וראה ג"כ שמו"ר ר"פ תשא: כי תשא חייבין לי ישראל. ופי' הצ"צ (דרמ"צ ח"ב רפט, א) ע"פ הירושי שקלים (ב, ג) חוב עבור העוונות ע"ד עונותי עברו ראשי. ונתנו . . נפש: ראה פי' הרגמ"ה בב"ב שם. וכמש"י וחטאך: ראה צ"צ שם. כל משרע"ה: תניא רפמ"ב. וראה תקו"ז תס"ט (קיד, א): אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא . . עד שתין ריבוא. אהבת . . לפנים: תניא ספמ"ט. יתעורר . . בו: תניא הקדמה לשער היחודה"א. ושם: אהבה זו רצה מרע"ה ליטע בלב כל ישראל כו' עיי"ש. ולהמשיך . . לה': תניא ספמ"ט. הצדקה . . כולנה: תניא פל"ז (מח, ב – מט, א).

שער מענות קודש

א

אופן הפעולה בעניני שלימות הארץ

מענה לא' מעסקני חב"ד שהכניס העתק מכתב ששולח לרב מסויים – שבעבר הי' ממעודדי "הסכמי השלום" עם הערבים, ובזמנו ניהל עמו חליפת מכתבים בהם שקוי"ט בפירוש ההלכה (שו"ע או"ח סשכ"ט) "נכרים שצרו על עיירות ישראל כו"; ועכשיו כעבור כמה שנים הגיע לידו נאום שנשא אותו רב, שכל תוכנו – שעכשיו רואים עד כמה "הסכמי השלום" היו טעות, וזה הביא לפיקוח נפש ופתחו כל הארץ לפניהם וכו'. במכתבו הנ"ל הזכיר את השקוי"ט שהייתה להם בעבר, וטען – מדוע אינו יוצא עכשיו ב"גילוי-דעת" בו יכריז "דברים שאמרתיו טעות הם בידי!" (מהעתקה):

דרישת טובת הענין דורשת מכ' שתוכנו:

בשמחה גדולה נודעתי אשר כת"ר וכו' פס"ד ברור אשר כו' ודיבר בחריפות גדולה וכו' וכן בנוגע להחזרה וכו'

וזכות פקו"נ עוד יוסיף בודאי בהצלחת כת"ר כו'

להיזק הענין – תוכן שמעל"ד: שידע שפס"ד ברור להיפך וכו' (ואם יפרסם עוד פס"ד החדש – צ"ל שיקדים אשר טעה ומתודה וכו')

להגדיל מחלוקת נגד חב"ד וכו' – ה"ז הל': טעות, טהרה, בשער בת רבים וכו'

ו"הגדיל לעשות" מחלוקת חנם ועוד ירודה מזה, שהרי הנ"ל נאמר בחריפות כהדרוש ו"מנהל מוסד חינוכי חבדי" – עונהו כו'

ב

עסק שפשט את הרגל

מענה לאי ממקורבי חב"ד על מכתבו בעניני עסקיו, בו שאל האם לבצע קניי מסויימת (מהעתקה):

ישמר מכל נגיעה ושייכות לעסק (איזה שיהי) שפשט את הרגל (עכ"פ משך זמן חשוב) – בכדי לשלול אפשרות לעז (עתה או בעתיד הקרוב) – שיש לו חלק בזה, הרוויח וכו' ועאכו"כ בכהנ"ל שהפושט ינהל (יעבוד) כו' וק"ל.

ג

[כסלו, תשמ"ז]

הגהות כ"ק אדמו"ר שליט"א על עלון שהוכן עבור תוכנית "שבוע האשה היהודי", הנערך – בחודש אדר – בכמה ערים באנגלי' בארגון "נשי ובנות חב"ד" בלונדון (מהעתקה):

א. על התאריכים "יום שישי ושבת 27 ו-28 בפברואר", ציין להוסיף:

ע"ד ש"פ שקלים

ב. על התאריך "יום ראשון 1 במרץ", כתב:

אדר"ח אדר דמרבין בשמחה

ובמילא להרצות גם ע"ד עבודת ה' בשמחה וכו'

ג. בקשר לתאריך "יום ראשון 8 במרץ", ציין להוסיף:

ז' אדר ע"ד (הסתלקותו) מרע"ה.

ד. על התאריכים "8-15 במרץ", ציין להוסיף:

ע"ד פורים יום לפני זה תענית אסתר

ה. על הנכתב ע"ד "Raffle" (הגרלה), כתב:

שיהיו בהפרסים גם ספרי קודש ומנורות.

שער יומנים

(א) אדר תשכ"ז

**בס"ד, אור ליום ב' ב' דר"ח אדר שני תשכ"ז.
פה חצרות כבוד קדושת אדמו"ר שליט"א.**

כ"ק אדמו"ר שליט"א הלך ביום ה' [כ"ז אד"ר] בהקערעסטירער מקוה... הלך
על הציון וחזר לאחר השקיעה.

בטח שמעת כבר אודות שכ"ק אדמו"ר שליט"א בא בבוקר בש"ק [ש"פ פקודי
ער"ח אד"ש] בשעה 7:15, וראה הת' שלום ישראל חדקוב ואמר לו הרש"י שיאמר,
ואח"כ אמר לו ג"כ שיגיד לוואלדמאן...

[בהתוועדות, בשיחה אודות התלמידים השלוחים למלבורן] דער רבי שליט"א
האט זייער געקאכט זיך אין די שיחה ובאמצע בכה קצת... ופניו אדומות... ואח"כ
ניגנו "ופרצת" וכ"ק ה' שמח מאד.

המאמר וקיבל היהודים יצא לאור, וכ"ק אדמו"ר שליט"א הזכיר זה בהשיחות
כשתעין בזה...

יש עכשיו יחידות, מקודם נכנס זה שיהי' טשיף ראביי של ענגלאנד הרב
דשאקאבאוויץ... והי' על ב' שעות... ואינני יודע מה אמר לו כ"ק, אך דבר אחד

שמעתי מר' בנציון שי' שם-טוב, שהוא אמר לכ"ק אדמו"ר שליט"א אז ער וועט
העלפן ליובאוויטש, ואמר לו כ"ק ליובאוויטש וועט איהם העלפן...

גם נכנס היום בחור אחד מנוארק ושאל לכ"ק אדמו"ר שליט"א אודות איזה
ישיבה ילמוד בשנה הבע"ל, ואמר לו כ"ק, וואס דארף מען טראכטען ביז דעמאלט
אז עס קען זיין משיח וועט דערוויילע קומען...

בטח אתה יודע ששמעון שי' לזרוב נוסע בימים אלו לדעטרויט, הי' לו פדיון הבן
בשבוע העברה ור' בנציון שם-טוב התוועד ושתה ג"כ קצת... דיבר אודות
השיחות... מ'דארף מאכן א באוועגונג... הוא הוציא לאור שיחה באנגליש ורוצה
לחלקו אין אלע שקולש... און די רבנים פאר דרשות...

*

(ב) קייץ תשכ"ט

יום ה' פ' במדבר, כ"ז אייר, תשכ"ט

נעכטן איז געווען יחידות, איז רב יאקאבוביץ'ס ווייב (פון לאנדאן) געווען ביים רבי'ן פאר א 3 שעה.

ד' תמוז תשכ"ט

בנוגע די פארברענגען שבועות, מען האט געזונגען א נייע ניגון מיט די ווערטער "אנא עבדא דקודשא בריך הוא דסגידנא קמי' ומקמי דיקר אוריית' בכל עידן ועידן". מסתמא ווייסט מען עס שוין דארט.

וואגנער איז געווען ביים פארברענגען, און דער רבי האט אים געגעבן די האנט און כמעט ווי אויפגעשטעלט זיך פאר אים.

צום סוף פארברענגען, פאר מעריב, האט דער רבי אנגעפאנגען א לעבעדיגע ניגון און מען האט עס געזונגען פאר אפאר מינוט.

*

(ג) תשרי תשל"א

יום א' ד' תשרי תשל"א

ראש השנה איז געווען נאר א מאמר זה היום תחילת... קיין שיחות זיינען ניט געווען.

כ"ק אדמו"ר שליט"א האט געגעבן צוטיילן א פיר בוטלאך יי"ש. אויך די חלות נתן לחלק להמסובים.

עמד ורקד, און אין מיטן זינגן האט ער זיך אויסגעדרייט צו ישראל שמעון קלמענסאן וואס ער שטייט הינטערן רבין לעבן פענסטער, און האט גענומען א שטיקל חלה וואס ס'איז געבליבן אויפן טיש, און עס א ווארף געטאן צו ישראל שמעון. בכלל איז ער געווען אויפגעלייגט.

צו תקיעות זיינען כמעט קיין בכיות ניט געווען. נאר די ערשטע טאג צו מפטיר זיינען יע געווען.

די שיחות פון דעם שבת און פון נצו"י וועל איך אי"ה שיקן די טעג.

*

(ד) אלול תשל"ב

ב"ה, י"ט אלול תשל"ב

מיינ טאטע איז געווען בא כ"ק אדמו"ר שליט"א, און איז צופרידן.

אינטערעסאנטע זאכן וואס ער האט מיר דערציילט וועגן זיין יחידות, זיינען:

ער האט זיך געקלאגט וועגן טראגן ציצית אין דרויסן, און דער רבי שליט"א איז אויפגעשטאנען און געעפנט דעם סירטוק און געזאגט "קוקט צו איך טראג ציצית אין דרויסן" ..

*

(ה) תשרי תשל"ו*

מוצאי ראש השנה, תשל"ו

בעת חלוקת כוס של ברכה אמר לר' זלמן לויין לשיר, בשיר עשה כ"ק אדמו"ר שליט"א הרבה עם היד.

באמצע החלוקה דיבר ר' שלום דובער העכט מקווינס, כ"ק אדמו"ר שליט"א דיבר אתו ועם החברה שלו, הם נשקו את היד של כ"ק אדמו"ר שליט"א. כ"ק אדמו"ר שליט"א שאל אותם בנוגע למחיצה. אח"כ נתן כ"ק אדמו"ר שליט"א לאחד כוס ג' עם יין שיחלק בביהכנ"ס. אח"כ קרא כ"ק אדמו"ר שליט"א שוב לש.ב. העכט ודיבר אתו כמה זמן.

כשגמר לחלק התיישב כ"ק אדמו"ר שליט"א, ובאו שוב, קם כ"ק אדמו"ר שליט"א פעמיים לתת. אח"כ הגיע אחד מאוחר, כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לו בעת ישיבה.

לפני הברכה אחרונה כשפתח את הסידור התחיל לנגן "הושיעה את עמך". אח"כ קם והתחילו לשיר "כי בשמחה תצאו", כ"ק אדמו"ר שליט"א עשה עם היד, וכן כשיצא מהחדר עשה עם היד.

יום ד', אור לוי תשרי, תשל"ו

לתפלת ערבית נכנס, שם את הסידור, אח"כ ניגש לפרוכת ושם את ידו הק'. אח"כ בכל פזמון אמר בקול, קדישים וכו'.

(* פנינים מתוך יומן הרב יצחק מאיר שי' הכהן סוסובר (בעיקר – פרטים שלא נכללו במהדורות שהופיעו ע"ע. לשלימות תיאור מאורעות חודש זה, יש לעיין שם).

יום ה', ו' תשרי, תשל"ו

במהלך ההתוועדות חייך לר' גרשון בער יעקבסאן.

יום ו', ז' תשרי, תשל"ו

חזר מהאווהל 6:40. התפלל מנחה בזאל הקטן במקומו הרגיל בימות החול ולא כרגיל בערש"ק.

בעת חזרת הש"ץ ישב כ"ק אדמו"ר שליט"א כמו בכל יום, ולא כמו בערש"ק.

יום א', ערב יום הכיפורים, תשל"ו

אחרי תפלת מנחה והברכה, המשך לחלק לעקאח.

לברכת הבנים כ"ק אדמו"ר שליט"א נכנס בשעה 6:50. כ"ק אדמו"ר שליט"א עלה הביט התכסה ומחזיק עם הידיים את הטלית, ואמר וידבר וגו', אח"כ אמר בקול יברכך וכו', אח"כ אמר הברכה. הברכה י"ל בפ"ע.

יום ב', יום הכיפורים, תשל"ו

אחרי ברכת כהנים אמר לכולם "יישר כח".

ירד למנחה בשעה 5. ה' לבוש הכובע, הוריד את זה ושם לתוך הסטנדר.

לפני התקיעה הסתובב כ"ק אדמו"ר שליט"א והתחיל לשיר נאפוליונ'ס מארש, ומחא כפיים. אח"כ הסתובב, הביט על הכסא, עלה על זה ומחא כפיים ושר כמה דקות חזק, סידר את הטלית כמה פעמים, ומחא כפיים.

אח"ז מיד תפלת מעריב. לפני מעריב לבש את הכובע, הכובע ה' בצורה הפוכה.

בעת ששרים בתפלות עושה כ"ק אדמו"ר שליט"א עם היד.

יום ג', י"א תשרי, תשל"ו

חזר מהאוהל, מנחה בביהכנ"ס הגדול. עלה בחזרה לחדר, וירד למעריב 8:40.
ואח"כ נסע מיד הביתה.

יום ד', י"ב תשרי, תשל"ו

מנחה 3:15. אחרי מנחה חיך למישהו.

יום ה', י"ג תשרי, תשל"ו

נסע למקוה, נתן צדקה. חזר מהמקוה. אח"כ נסע לאוהל.
בהתוועדות, בחלוקת הדולארים לטנקיסטים, שאל לכמה באם הי' טנקיסטים.
כ"ק אדמו"ר שליט"א עצר את מישהו, ההוא אמר משהו, כ"ק אדמו"ר שליט"א
עשה עם היד - כחבל -.

צוה לנגן ניגון אדמו"ר מהר"ש, בתנועה א' עשה עם הראש י' פעמים.
צוה לנגן (כי בשמחה תצאו) "האפ קאזאק", מחא כפיים ועשה עם היד לשרוק.
צוה לנגן "כי בשמחה", מחא כפיים, הסתובב לצד א' והראה עם היד לשרוק,
עמד על מקומו ורקד כמה דקות.

ברכה אחרונה, שוב "כי בשמחה תצאו וגו".
בהתוועדות עשה עם היד לצד של הצרפתים.

בניגון הרוסי אמר שיש חזן או בעל מנגן, אח"כ חיפש בעת שיר זה שיעזרו לו, ואמר להרבה ששירו.

יום ב' דחג הסוכות, תשל"ו

[מיומן יום שמח"ת]: בברכת כהנים בשחרית אח"ז אמר לכולם "יישר כח", וכן בשאר החגים. וביום ב' דסוכות הביט כל הזמן באם לא נוגעים בד' מינים, כ"ק אדמו"ר שליט"א הביט לפני הברכת כהנים ואח"ז.

ליל שמע"צ, תשל"ו

להקפות כ"ק אדמו"ר שליט"א ירד בשעה 9, הסתובב והתחיל לנגן ניגון רלוי"צ ומחא כפיים כמה דקות.

אח"כ אמר פסוק ראשון מאתה הראת, והשאר לאחרים. כשגמרו אמר פסוק "כי מציון וגו'", ואח"ז הסתובב והתחיל לנגן "ופרצת" ומחא כפיים חזק, והשמחה של שמח"ת אי אפשר לכתוב על הנייר.

מחא כפיים לילדים וכו'. כשהבן של ריל"ג עמד על יד כ"ק אדמו"ר שליט"א, רמז כ"ק אדמו"ר שליט"א שיוציא את הציציות לחוץ.

אח"כ שוב אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א רק פסוק ראשון ואחרון, ואח"ז שוב הסתובב והתחיל לנגן ניגון בלי מילים, ומחא כפיים כמה דקות.

בפעם הג' כשאמר כ"ק אדמו"ר שליט"א פסוק ראשון ואחרון, אח"כ הוסיף הפסוק "והי' זרעך וכו'". הסתובב והתחיל לנגן "ופרצת", מחא כפיים כמה דקות ומחא במהירות חזקה וכו'.

בהקפה של הישראלים התחיל ר' ישראל קוק לשיר "ניעט ניעט" לפני שעוד סדרו את הס"ת, כ"ק אדמו"ר שליט"א חיך אליו ומחא כפיים וכו'.

[בהמשך היום]: כ"ק אדמו"ר שליט"א רמז בידו לרלו"צ פרידין בליל א' ל"פילים" פעמיים.

ליל שמח"ת, תשל"ו

בסיום ההתוועדות אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א לר' מרדכי דוב טלישבסקי שיכריז, ואמר לו שיעלה על השולחן. אח"כ אמר שיגיד לחיים, ואמר שיכריז "שא שטילער", ושיכריז ג' פעמים כמו בכל נדרי, וכ"ק אדמו"ר שליט"א דפק בשולחן שיהי' שקט וחיך. אמר לכמה להגיד לחיים.

מיד אח"ז התחילו לסדר את ההקפות, אחרי רבע שעה ירד כ"ק אדמו"ר שליט"א להקפות.

דיבר עם הקונסלי, ובעיקר עם השופט בית המשפט העליון חיים כהן, כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן להרבה מהם את היד ודיבר אתם. אחד נתן לכ"ק אדמו"ר שליט"א ספר וציור על זה כותל המערבי, כ"ק אדמו"ר שליט"א דיבר אתו וחיך אליהם, ואמר לריל"ג שיחלק להם לחיים.

כשמכרו את ההקפות עיין כ"ק אדמו"ר שליט"א בסוף הסידור.

כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר כל האתה הראת, ואח"כ התחיל לנגן ניגון "ופרצת". אח"כ אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א שוב כל האתה הראת, והתחיל לנגן "הושיעה את עמך". אח"כ אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א פסוק ראשון, והשאר נתנו לקונסלי, לחיים כהן פסוק ראשון, אח"כ אמר פסוק ראשון ואחרון. והתחיל לנגן "ופרצת", מחא כפיים והסתובב וחיפש את חיים כהן וכו'.

בליל ב' רקד כ"ק אדמו"ר שליט"א יותר מליל א'.

יום שמח"ת, תשל"ו

כ"ק אדמו"ר שליט"א הגיע מהבית בשעה 10:10.

בעת ההקפות כשרקד כמעט ונפל מהטלית וכו'.

כשרקד כ"ק אדמו"ר שליט"א עם הרש"ג, הביט חזק על מישהו שנגע בר' בנימין גורדצקי וכו'.

בפתיחת הארון לקרה"ת התחילו לשיר באנא עבדא וכו', רמז שילכו לקבל עלי' וכו', כ"ק אדמו"ר שליט"א קיבל חתן בראשית.

בהתוועדות אמר להרבה שיגידו בכוסות גדולים, וכן הראה בידו לפעמים ולהרבה שיגידו ג' פעמים, ולא' אמר שיגיד ג' פעמים ואח"כ הראה לו שיגיד עוד חצי וכו'.

מחא כפיים בעת ההתוועדות לא' מהביהכנ"ס של ר' שד"ב העכט.

בחלוקת כוס של ברכה דיבר עם ר' י"י העכט ועם ר' שד"ב העכט.

בחלוקה כשרמזו כ"ק אדמו"ר שליט"א לשרוק, רצה ר' לוי"צ פריידין לצלם, כ"ק אדמו"ר שליט"א לקח כובעו ושם לו על הפנים, וכ"ק אדמו"ר שליט"א חיך אליו.

כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן כמה בקבוקי משקה לר' לוי"צ פריידין, ואמר לו שיצלם אותם ושישלח תמונה וכו'.

[בהמשך החלוקה] אח"ז אמר לר' לוי"צ פריידין שיצלם ושאל באם צילם וכו'.

התחיל לנגן "כי בשמחה תצאו וגו'", יצא מהחדר עשה עם היד.

יום ב', כ"ד תשרי, תשל"ו

אחרי קריאת התורה אמר קדיש, אח"ז נסע למקוה.

לפני שנסע לאוהל נתן לילדים כסף לשים לצדקה, עמד שם ר' יעקב כץ, אמר לו כ"ק אדמו"ר שליט"א שאתה כבר אחרי בר מצוה.

לפני שיצא כ"ק אדמו"ר שליט"א מהחדר הי' בחדרו הק' ר' יעקב כץ, אח"ז דיבר כ"ק אדמו"ר שליט"א עם רי"ל גרונר בשביל של 770, אח"כ קרא לר' יעקב כץ ואמר לו שישע עם כ"ק אדמו"ר שליט"א לאוהל, נכנס למכוננית. לפנ"ז אמר לאנשים שישמעו בשורות טובות וכו'.

יום ד', כ"ו תשרי, תשל"ו

היחידות נגמר בשעה 2:30, אח"ז נכנס לעזרת נשים וביקר שם לארכו ולרחבו וכו'.

ביחידות נכנס ר' אברהם יצחק גליק, וכ"ק אדמו"ר שליט"א אמר לו שרוצה להתוועד ביום א', מאחר ולא אמר מספיק מוסר לעולם.

ש"פ בראשית, כ"ט תשרי, תשל"ו

בהתוועדות, בעת מכירת המצוות, אמר לגבאי ר' יהושע פינסון להגיד תורה, אח"כ אמר לו שיתחיל לשיר. אח"כ רצה ללכת, אמר לו כ"ק אדמו"ר שליט"א שירקוד ושישמח את הקהל.

*

(ו) טבת תש"נ*

יום א' י"ז טבת תהא שנת ניסים

אחר חלוקת הדולרים חשבו שהרבי יצא למקוה אחרי שהלויה (של ר' אלי נחום שקלאר) תעבור.

ר' בנימין קליין חיכה במזכירות, ר' לייבל גראנער היה בפנים אצל הרבי.

בינתיים דיברתי עם ר' יוסל אהרונוב בצד ליד המשרד של ר' לייבל.

לפתע הרבי יצא מהחדר, ור' לייבל אחרי הרבי.

ר' חנינא שפערלין רץ למזכירות לקרוא לר' בנימין. ר"י אהרונוב נכנס לחדרון והתחבא.

הרבי נתן לר' לייבל ולי מטבע 25 סענט.

כשהרבי הגיע למדרגות, הסתובב לעבר ר"י אהרונוב שהתחבא, ואמר לר' לייבל

"וואס באהאלט ער זיך?", הרבי חייך ואמר "ער קען געבן היינט נאך צדקה". ור' לייבל קרא לו, הרבי נתן לו מטבע, ויצא לנסוע למקוה.

*

(* נרשם ע"י הרב שניאור זלמן שי' הלפרין.)

(ז) תמוז תנש"א

יום רביעי, כ"ח תמוז, תנש"א

מעריב בימים אלו הוא בשעה 9:05.

שחרית, מנחה כרגיל.

למעריב ירד בשעה 9:30!

בסיום התפילה, יצא הרבי מבהכנ"ס כשמעודד בידו הק' את השירה.

טרם צאתו, בירך נוסעים בברכת "פארט געזונטערהייט, בשורות טובות, הצלחה רבה".

ופנה להחזון הרה"ת ר' משה שי' העכט הנוסע לאה"ק, ואמר לו: "סישטייט אין גמרא אז מ'פארט ווערט מען צוויי מאל פרימער, איר פארט דאך קיין ארץ-ישראל".

למעלה כשיצא מהמעלית בירך נוסעים כנ"ל.

לזכות

החתן התמים שלום דובער

והכלה חי' מושקא

שיחיו זילברשטרום

•

יה"ר שיבנו בית בישראל

בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה

כפי שהם מוארים במאור שבתורה

זוהי תורת החסידות

לנחת רוח כ"ק אדמו"ר

•

נדפס ע"י ולזכות הוריהם

הרה"ת יהודא לייב וסימא צירל שיחיו זילברשטרום

והרה"ת יששכר דוב ודבורה שיחיו וואלף